

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Planes		Planes
PRESIDÈNCIA	261	Serveis de difusió i vulgarització:	
Assumptes generals.....	261	Extensió d'Ensenyament tècnic.....	269
XVII.ª Assemblea de la Mancomunitat.....	261	Premis, beques i subvencions.....	269
Palau de la Generalitat.....	261	Vuitena Exposició Escolar.....	269
Consell Permanent.....	262	VÀRIA	270
Negociat d'Arquitectura.....	262	AGRICULTURA	270
Personal.....	262	<i>Escola Superior d'Agricultura</i>	270
Visites i assistència a actes.....	262	<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	270
CULTURA I INSTRUCCIÓ	262	Direcció dels Serveis tècnics.....	270
<i>Centres acadèmics</i>	262	Camps d'experimentació.....	270
Institut d'Estudis Catalans:		Servei d'Arbres fruiters.....	270
Secció Filològica.....	262	Servei de Terra campa.....	271
<i>Serveis científico-administratius</i>	262	Servei de Viticultura i Enologia.....	271
Servei de Conservació i catalogació de monu-		Servei d'Acció social agrària.....	271
ments.....	262	Laboratori.....	271
Informe del mateix Servei per obtenir la protec-		Comissió de Repoblació forestal.....	271
ció de les obres d'art.....	263	Servei de Ramaderia.....	271
Mapa geogràfic de Catalunya.....	263	Als vaquers que vulguin anar a Suïssa.....	272
Servei del Mapa geològic. — El Congrés Interna-		Concurs de bestiar llaner de La Segarra.....	272
cional de Geologia a Brussel·les i el viatge del		Premis, beques i subvencions.....	272
Dr. Faura i Sans.....	263	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	272
Laboratori general d'Assaigs i Acondicionament.	263	TELÈFONS	273
Museus, Biblioteques i Arxius	265	FERROCARRILS	274
Junta de Museus de Barcelona.....	265	CARRETERES, CAMINS I PONTS	274
Biblioteques:		Construcció.....	274
Biblioteca Popular de Figueres.....	265	Obres en subhasta o en construcció.....	275
« « de Vendrell.....	266	Reparació i conservació.....	276
Nomenament d'un Jurat.....	266	Camins de bast.....	278
Biblioteca de Catalunya.....	266	Personal.....	278
« Popular de Figueres.....	266	Material.....	278
« « d'Olot.....	266	VÀRIA	278
« « de Vall.....	267	BENEFICÈNCIA I SANITAT	278
« « de Vendrell.....	267	<i>Beneficència</i>	278
Ensenyament	267	Personal.....	280
Ensenyament normal:		Juntes de Govern dels Establiments de Bene-	
Escola d'Estiu.....	267	ficència:	
Ensenyament tècnic-industrial:		Lleyda.....	280
Escola del Treball.....	268	Memòria relativa a l'assistència familiar dels	
Escoles d'Indústries tèxtils i tintòries.....	268	alienats a l'estranger.....	281
Ensenyament professional:		<i>Sanitat</i>	283
Escola Professional per la Dona.....	269	HISENDA	283
Ensenyament domèstic.....	269	Emprèstits.....	284
Educació física.....	269	Arbitris.....	284

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY III

AGOST MCMXXII

NÚM. 8

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Sots-secretari de la Presidència del Consell de Ministres, assabentant el curs donat a la instància de la Mancomunitat relativa a la repatriació de reclutes de quota actualment en servei a l'Àfrica i que han complert el temps reglamentari de llur servei.

— Pendre esment de l'ofici del Degà President del Col·legi Notarial de Barcelona, donant compte d'haver circulat als senyors Notaris col·legiats el precepte de la Mancomunitat referent a la redacció catalana de les cobertes de les escriptures en què consti com atorgant o requirent la nostra Corporació.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Que fos reiterat en acte el condol de la Mancomunitat per la mort de D. Felip Pedrell, l'eminent musicògraf català; i pendre esment dels cablegrams de l'Orfeó Català, Centre Català de l'Havana, Associació Wagneriana de Buenos Aires i Centre Comarcal Tortosí, associant-se al sentiment de Catalunya per la pèrdua de tan admirat Mestre.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

XVII.ª ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Transmetre al President de l'Assemblea els llibres que contenen els antecedents i estat actual del plet de les xarxes telefòniques catalanes en relació amb la Mancomunitat i del préstec fet a la Junta de Museus per a l'adquisició dels terns de Sant Valeri i Sant Vicens, amb l'objecte que passin a les respectives Comissions per-

què els referits assumptes tinguin estat parlamentari en l'Assemblea.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes presentats, amb la conformitat del senyor Arquitecte de la Mancomunitat, per D. Ramon Farreras, pels treballs de delineació fets durant el mes d'abril darrer, referents a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import 56'25 ptes., a pagar amb càrrec a la partida 23 del Pressupost vigent; per D. Josep Sánchez, pels treballs de delineació fets durant el mes de juliol proppassat, referents a la consolidació del Pati de Sant Jordi, d'import 95'62 ptes., a pagar amb càrrec a la mateixa partida.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Vist també el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i pla del Conseller d'Hisenda, aprovar la liquidació formulada, amb data 10 de l'actual, per l'Arquitecte interí de la Mancomunitat D. Joan Rubió, de les obres executades pel contractista D. Joaquim Bosch i Lliví en la Sala d'Assemblees i departaments annexes del Palau de la Generalitat, pel seu import total de contracte de 51.076'30 ptes., igual a la suma de les dues certificacions expedides a favor de l'esmentat contractista amb dates 6 de desembre de 1921 i 3 de juny de 1922.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

Atès l'informe del senyor Arquitecte interí de la Mancomunitat D. Joan Rubió i Bellvé, obrir-li un crèdit de 4.200 ptes., amb càrrec a la part. 66, cap. 1.ª art. 3.ª (Emprèstit) del Pressupost vigent, per l'adquisició de la Salviati de Venècia, de tres grans làmpares de vidre, destinades al Saló de l'Assemblea, comprant-se en el referit crèdit les despeses de transport i drets de duana.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

CONSELL PERMANENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que sigui lliurada a favor del Conseller Sr. Estadella la dieta corresponent al dia 8 del mes que som, en concepte de servei per comanda de la Mancomunitat (vista dels Establiments benèfics de Reus), en lloc distint de la localitat de residència habitual.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i plau del Conseller d'Hisenda, lliurar, amb càrrec a la part. 23 del vigent Pressupost, la quantitat de 250 ptes. a favor del senyor Arquitecte interí de la Mancomunitat D. Joan Rubió, per a atendre les despeses pròpies del Negociat al seu càrrec; havent de justificar oportunament la seva inversió, mitjançant la presentació dels comptes.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, concedir a D. Enric Martorell i Vilaplana, electricista i encarregat de la calefacció, la llicència de trenta dies que demana, amb sou enter, per a atendre el restabliment de la seva salut, a comptar del dia 10 del mes que som.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acte la satisfacció del Consell per l'honor fet al nom de Catalunya pels representants de la Mancomunitat en el Congrés de Geologia de Breslau i en el Congrés d'Educació Moral de Ginebra.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Notícies i documents

SECCIÓ FILOLÒGICA

En les sessions d'aquesta Secció, corresponents al mes de juliol, s'ha continuat l'estudi de paraules per al *Diccionari Literari*, la redacció del qual s'ha prosseguit en les Oficines Lexicogràfiques. S'ha continuat, igualment, la redacció del *Diccionari de Dialectes* i la del *Diccionari Aguiló*.

S'ha publicat el primer volum de l'*Epistolari d'En Milà i Fontanals*, correspondència recollida i notada per En Ll. Nicolau d'Oliver.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

SERVEI DE CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Amb motiu de la pretesa venda del tern de Sant Valeri i dels incidents a què ha donat lloc, encomanar l'Oficina d'Estudis Jurídics la redacció d'un document

per enlairar a qui en autoritat correspongui, amb objecte que s'impedeixi la venda i emigració d'obres d'art.

— Així mateix, encomanar el Servei de Conservació de Monuments que redacti a la major brevetat possible el catàleg d'obres d'art existents a la Diòcesi de Lleyda, que per llur valor exigeixin una acció de conservació; i un informe sobre els mitjans legals d'obtenir la protecció especial d'aquelles obres.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Atesos els acords del Consell Permanent, de dates 25 i 27 de juliol darrer, en els que es disposà cooperar a l'acció de la Junta de Museus de Barcelona a favor de la qual l'Estat ha declinat el dret de tanteig i retracte per a fer efectiva la venda a favor de la dita Junta del tern de Sant Valeri i d'un tapís flamenc del segle XV que el Capítol Catedral de Lleyda havia venut a un particular; atès que la Junta de Museus, en ofici data d'avui, després d'exposar distintes consideracions relatives a la conveniència de la consecució del fi esmentat de fer efectiu el retracte al·ludit, exposa que és imprescindible que se li faciliti, a títol d'avenc, la quantitat de 99,000 pessetes per completar la suma de 200,000 que el divendres vinent, dia 18 de l'actual, abans de les dotze del migdia, ha d'ésser dipositada en poder del jutjat; atesa l'alta conveniència que la petició de la Junta de Museus sigui satisfeta, ja que, tractant-se senzillament d'un avenc, la Mancomunitat no en restarà perjudicada i, en canvi, amb la seva acció s'obtindrà que el patrimoni artístic de Catalunya, que tan acuradament va recollint i col·leccionant la Junta de Museus de Barcelona, sigui enriquit amb unes joies artístiques de valor incalculable, i que al propi temps la Mancomunitat, amb la seva conducta, donarà alt exemple de ciutadania; atès que donada la naturalesa d'aquest afer, àdhuc prenent

el Consell Permanent la iniciativa de la resolució, entén que cal donar-ne compte a l'Assemblea en la pròxima reunió, per al seu coneixement i ratificació en son cas.

1.ª Sens perjudici de donar-ne compte a l'Assemblea en la primera reunió que celebri, per al seu coneixement i ratificació en son cas, entregar a la Junta de Museus de Barcelona, perquè pugui completar la quantitat de 200.000 ptes. necessàries per a constituir el dipòsit per a utilitzar el dret de retracte per a l'adquisició del tern de Sant Valeri i d'un tapís flamenc del segle XV que el Capítol Catedral de Lleyda ha venut a un particular, la quantitat de 99.000 ptes., amb caràcter d'avangament, reintegrable dintre el present exercici econòmic, o en el termini major que el Consell Permanent de la Mancomunitat li concedeixi.

2.ª Practicar per la Intervenció de la Mancomunitat les operacions necessàries per al compliment de l'anterior acord.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Vista la proposta del Conseller d'Hisenda, autoritzar la inversió de la suma de 30.000 ptes., consignada en el Pressupost per a 1921-22, cap. 3.ª, art. 3.ª, part. 154, amb destinació a la Secció d'Art Medieval i Modern de la Junta de Museus d'aquesta ciutat, i que s'ha incorporat al Pressupost vigent, com a Resultes d'aquell exercici; i la inversió d'altra suma de 30.000 ptes., que figura en el cap. 3.ª, art. 3.ª, part. 169 del Pressupost en curs, amb la mateixa destinació, podent-se lliurar el pagament de la primera quantitat amb càrrec a les resultes de què s'ha fet esment, i el de la segona amb càrrec a la part. 169 del Pressupost corrent de despeses, ambdues amb fons d'emprèstit.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

Pendre esment del telegrama de l'Abadessa del Monestir de Vallbona de les Monges donant compte que havien començat les obres de reparació del cimbori gòtic d'aquell convent i regirant la realització d'aquesta obra.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

Pendre grat esment de l'informe que fou sol·licitat del Servei de Conservació de Monuments de la Mancomunitat referent a la conservació del patrimoni artístic de la nostra terra, especialment de la Diòcesi de Lleyda, acordant-se fer públic aquest document per mitjà de la CRÒNICA OFICIAL, i passar-ne còpia amb urgència a la Secció d'Estudis Jurídics per a son coneixement i efectes oportuns.

— Pendre esment d'una comunicació del senyor Interventor general donant compte que han estat realitzades les operacions necessàries perquè la Junta de Museus de Barcelona pogués completar la quantitat de 200.000 pessetes necessària per a la constitució del dipòsit per a l'adquisició dels terns de Sant Valeri i Sant Vicens i d'un tapís flamenc del segle XV, venut a un particular pel Capítol Catedral de Lleyda, estenent-se un lliurament de 99.000 ptes. a favor de l'esmentada Junta de Museus, amb càrrec al cap. 12 (Operacions fora de Pressupost), article 2.ª (Operacions de crèdit), i anotat com a ingressos a realitzar la mateixa quantitat de 99.000 ptes., que ha de satisfer la susdita Junta de Museus, amb aplicació al cap. 11 (Operacions fora de Pressupost), art. 5.ª (Reintegraments).

— Autoritzar la Junta de Museus de Barcelona per a exercir el retracte en l'acció judicial que correspongui, amb motiu de la venda efectuada pel Capítol Catedral de Lleyda dels terns anomenats de Sant Valeri i de Sant Vicens i d'un fragment de tapís del segle XV; estimant, però, que per les bases de la seva constitució té l'esmentada Junta de Museus facultat plena per a exer-

cir el retracte sense necessitat d'aquesta autorització expressa que ara se li dona.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

Hagut esment que la Mancomunitat de Catalunya és successora de la Diputació de Barcelona en els afers de Cultura, en virtut del traspàs de Serveis darrerament efectuat, autoritzar la Junta de Museus de Barcelona per exercir el retracte en l'acció judicial que correspongui, amb motiu de la venda efectuada pel Capítol Catedral de Lleyda dels terns anomenats de Sant Valeri i de Sant Vicens i d'un fragment de tapís del segle XV, i per comparèixer en el judici promogut per D. Lluís Plandiura, en virtut de demanda presentada en el Jutjat de la Concepció d'aquesta ciutat, Secretaria de D. Àngel Leon, i sostenir els drets que la Junta de Museus té respecte del punt reclamat pel dit Sr. Plandiura, estimant, però, que per les bases de la seva constitució té l'esmentada Junta de Museus facultat plena per a exercir el retracte i per a comparèixer en l'al·ludit plet i sostenir-lo, sense necessitat d'aquesta autorització expressa que ara se li dona.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

INFORME

La venda del Capítol de Lleyda d'importants elements artístics encomanats a la seva custòdia, és un fet que per la categoria d'aquella entitat i el mèrit extraordinari dels objectes sotmesos a mercadeig, posa en evidència, amb fort relleu, la situació defectuosa en què el país es troba, en quant a la protecció del seu patrimoni artístic.

El cas present és un dels innombrables que constantment ocorren, relativament als objectes artístics que es troben en les esglésies. Constantment, obres d'art de menys valua, retaules, altars, imatges, teixits i brodats, objectes d'orfebreria, són venuts, desapareixent per sempre de la vista del públic i del tresor dels nostres temples.

Cal adoptar disposicions per evitar la continuació d'aquests fets. Examinarem les circumstàncies de la situació actual, i proposarem els mitjans que convindria aplicar, per veure-la canviar favorablement.

De manera concreta, atenent l'acord del Consell Permanent de la Mancomunitat, tramès a aquesta Direcció amb data 12 del corrent, estudiarem els mitjans legals vigents per obtenir la protecció de les obres d'art en imminent perill de desaparèixer, existents al nostre país, amb especial aplicació a les que es troben a la Diòcesi de Lleyda.

Dos aspectes cal examinar en relació amb el problema: Dret civil i Dret canònic.

LEGISLACIÓ ESPANYOLA. — Les lleis essencials, referents al particular, són:

— Llei d'Excavacions i Conservació de Monuments, de 7 de juliol de 1911, i el Reglament de 1.ª de març de 1912. — Per aquesta llei, es declara il·lícita la destrucció de monuments i antiguitats.

L'Estat es reserva el dret de fer excavacions on cregui convenient, el qual pot delegar en corporacions i particulars.

L'Estat es reserva el dret de tanteig i retracte en totes les vendes que els posseïdors d'antiguitats puguin atorgar. Les corporacions oficials i particulars, amb garanties suficients, que ho sol·licitin, podran substituir l'Estat.

Els particulars, posseïdors d'antiguitats, hauran de formar-ne inventari, que comunicaran al Ministeri d'Instrucció pública, sota pena d'ocultació. Estaran subjectes a responsabilitat i pèrdua de les antiguitats, els exploradors no autoritzats i qui ocultis o destrueixi ruïnes i antiguitats. Aquestes responsabilitats seran declarades per R. O., prèvia una informació d'acadèmics.

Llei de declaració de Monuments nacionals arquitectònico-artístics de 4 de març de 1915. — Segons aquesta llei, els monuments inclosos en el Catàleg que formi el Ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts, o bé respecte dels quals s'hagi iniciat expedient de catalogació, no poden destruir-se ni alterar-se sense autorització ministerial.

El Municipi, la Província i l'Estat, tenen el dret de tanteig per adquirir els monuments catalogats o bé els elements que els integren.

Aquesta llei es refereix concretament a monuments arquitectònics.

De l'examen d'aquestes disposicions, resulta que són ben deficientes els mitjans legals de defensa del patrimoni artístic adoptats per l'Estat espanyol.

Es declara il·licita la destrucció, mes no la venda de monuments i antiguitats. Corporacions i particulars poden vendre tot ço que posseixin, reservant-se l'Estat el dret de tanteig i retracte. Certs tràmits són fixats a seguir en aquestes vendes.

Els recursos més eficaces de defensa es fereixen a evitar la destrucció dels monuments de pedra, mercès a la Llei de declaració de Monuments arquitectònico-artístics, la qual s'aplica amb criteri molt radical.

Quant a l'exportació a l'estranger, és lliure. Una limitació constitueix la taxa del 100 per 100 del valor dels objectes, fixada en ésser Ministre d'Hisenda el Sr. Cambó.*

DRET CANÒNIC. — Més que un obstacle per a les vendes, els seus preceptors asenyalen la tramitació a seguir. L'objecte ha d'ésser prèviament valorat per perits; ha d'haver-hi justa causa, o sia urgent necessitat o evident utilitat per a l'Església, i precisa el permís superior competent.

La venda, en general, ha de fer-se per subhasta i amb gran publicitat.

Aquestes disposicions es refereixen als béns eclesiàstics, mobles i immobles, tinguin o no un interès històric i artístic.

Els monuments arquitectònics poden salvar-se per mitjà de la llei. — Concixedor el Servei d'aquesta, ha sol·licitat en diverses ocasions l'aplicació, impedint amb això la destrucció d'alguns monuments i essent comprada, en tenir notícia de l'intent de venda, la portada de l'església de Covet.

Quant als objectes mobles, si fossin complides les disposicions de la llei, poc podrien impedir-se vendes i exportacions. Seria precis sempre, per a evitar-ho, adquirir els objectes, mercès al dret de tanteig i retracte, que posseeix i pot delegar l'Estat. Però un article d'aquella (el que es refereix a l'inventari que han de fer els possessors donant-ne coneixement al Ministeri d'Instrucció pública, sota pena d'ocultació, la qual cosa dona dret a l'Estat per incautar-se dels objectes) el considerem base d'una actuació eficaç. L'aplicació d'aquest precepte és encara inèdita, amb tot i el temps de promulgació de la llei.

Les disposicions del Dret canònic serien de gran

utilitat si el seu esperit essencial dominés en l'aplicació pràctica. Les autoritzacions haurien d'ésser sols en casos extraordinaris, d'absoluta precisió, i és fàcil obtenir-les. Cal fer constar que l'ordinari pot autoritzar les vendes fins a la quantitat de 1.000 ptes; l'ordinari, amb el consentiment del Capítol Catedral, fins a 30.000 ptes. Tractant-se d'objectes de major preu, precisa l'autorització de la Santa Seu. Els Bisbes i Capítols, segons les disposicions canòniques, estan facultats per a resoldre respecte a la venda d'un gran nombre d'objectes.

L'Estat espanyol no ha entrat encara en el camí de la socialització de la propietat artística que arreu va estenent-se. La propietat individual i de les corporacions públiques, de monuments i antiguitats, que tenen un interès nacional, són limitades pels estats d'Europa i d'altres continents, en benefici col·lectiu. Urgent adoptar al nostre país disposicions semblants.

La catalogació de monuments és factor essencial per a aconseguir la conservació del patrimoni artístic. Aquest Servei, amatent als seus fins, posseeix valuoses dades dels monuments i objectes d'art existents a la terra catalana aplegats, procurant treure tot el partit possible dels recursos i mitjans de què ha pogut fins avui disposar. Amb tot i ésser nombroses les fitxes, una intensificació d'aquest treball s'imposa.

De la Diòcesi de Lleyda posem un bon aplec de fitxes, amb les quals redactem el Catàleg d'obres d'art existents en ella, sol·licitat pel Consell Permanent.

Conseqüència de tot ço que hem exposat, entenem que per a la conservació del patrimoni artístic del país, i concretament de la Diòcesi de Lleyda, és convenient:

1.ª Procurar un avenç de la legislació protectora de monuments, declarant de propietat nacional tot ço que pertany a Corporacions públiques i a l'Església.

Mentre això no sigui, convé allargar, almenys fins a mig any, el terme de vint dies fixat per a l'aplicació del retracte, a les vendes que s'efectuïn.

Aquest Servei redactarà unes bases de nova legislació, per a trametre als Parlamentaris en el cas que el Consell ho cregui oportú. Entre elles, podria incloure's la delegació del Servei de Conservació i Catalogació de Monuments a la Mancomunitat.

2.ª Adreçar una comunicació a la Santa Seu, pregant-li que, atenent a l'esperit del Dret canònic i les pràctiques tradicionals de l'Església, avui una mica descuidades en el nostre país, s'autoritzi sols en casos excepcionals la venda d'objectes d'art.

Una recomanació de la Santa Seu als bisbes, en el sentit indicat, fóra convenient.

Alguna nova disposició de la Santa Seu és indicada. Podria concedir a la Mancomunitat el dret de tanteig i retracte en cas de venda.*

3.ª En relació amb el moment present, i en tot allò que es relaciona amb la Diòcesi de Lleyda, el Servei cuida de redactar el seu Catàleg de Monuments segons les dades existents en els seus arxius. Per formar el Catàleg complet caldrien autoritzacions o delegacions que no posseeim. Amb tot, el Catàleg contindrà valuoses referències, les quals, sotmeses a la tramitació deguda, tindran la mateixa utilitat per contribuir a la conservació dels nostres documents en tot allò que es relaciona amb les disposicions legals.

Caldria fer una recomanació al públic perquè informi el Servei de tots els casos de venda d'objectes que s'intentin o s'efectuïn. El Servei, en cada cas concret, cuidarà d'aplicar els mitjans indicats a favor de la conservació del patrimoni artístic nacional.

* Aquesta disposició ha estat reformada posteriorment, instituint l'import ad valorem, en prohibició d'exportació quan els objectes es consideren pertanyents al patrimoni artístic nacional, i autoritzant la sortida en el cas que no mereixi tal apreciació. Per R. O. de 29 d'agost de 1927, han estat dictades les regles convenientes per al compliment d'aquests preceptes. L'esmena és favorable i important.

* Cal fer constar, ultra l'interès religiós, l'interès nacional que tenen els edificis i objectes del culte, la condició dels quals l'Església no ha d'oblidar.

Això és tot el que el sotassinat considera haver d'exposar, responen a la comanda del Consell Permanent.
Barcelona, 22 d'agost de 1922. — *Jeroni Martorell*,
Director del Servei.

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat, amb satisfacció, de la publicació de la fulla n.º 34 del Mapa de Catalunya, corresponent a Vilafranca del Penedès, autoritzant-se la Presidència perquè, d'acord amb la Direcció del Servei Geogràfic del Mapa, fixi el preu de les fulles que s'han de posar a la venda.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

Assabentat d'una comunicació del Director del Servei del Mapa Geogràfic, referent als preus de cost del tiratge de les fulles del Mapa de Catalunya i a altres detalls i circumstàncies de l'edició, posar a la venda la fulla n.º 34 i les successives que vagin editant-se, als preus de 2 ptes. la de paper senzill i de 3 ptes. la de paper doble, i encomanar a l'Arxiver de la Mancomunitat que, prèvia reserva de mil exemplars que la Mancomunitat destina al seu servei d'intercanvi i a ofrena, practiqui les diligències corresponents per a assegurar la major difusió de la venda en llibreria dels exemplars restants, als preus màxims acordats, i amb una comissió també màxima de 35 per 100 als llibreters, obrint entre aquests un concurs privat, a base del major nombre de fulles que es quedin i dels avantatges de comissió i forma de pagament que ofereixin per a la venda.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

SERVEI DEL MAPA GEOLÒGIC

Notícies i documents

EL CONGRÉS INTERNACIONAL DE GEOLOGIA
A BRUSSEL·LES I EL VIATGE DEL DR. FAURA
I SANS

Subvencionat per la Mancomunitat, assistí al Congrés Internacional de Geologia que se celebrava a Bèlgica, per primera vegada després de la guerra el Dr. M. Faura i Sans, Director del Servei del Mapa geològic, invitat per la Comissió organitzadora.

Al dit Congrés, que es celebrà els dies 10-19 d'agost, el tècnic esmentat hi presentà una comunicació, que fou portada a l'ordre del dia. El títol d'aquest treball era *Carte géologique de Catalogne*.

LABORATORI GENERAL D'ASSAIGS I ACONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Hisenda, designar la Lliga de Defensa Industrial i Comercial d'aquesta ciutat per a formar part de la Junta consultiva del Laboratori general d'Assaigs i Acondicionament de la Mancomunitat de Catalunya, invitant-se la dita Corporació perquè nomeni la persona que ha de representar-la dins l'esmentada Junta.

— Designar el Diputat D. Manuel Massó i Llorens, amb facultat de delegar, per assistir a la subhasta de les obres de reforma de l'edifici destinat a Acondicionament tèxtil de la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Sessió especial del dia 4 d'agost de 1922. — La presidí el M. Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·l·tres. Srs. D. Josep Barbey, D. Estantislau Duran i Reynals, D. Ferran Valls, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, prenent-se els següents acords:

Formular una nota per a publicar en la premsa local diària, en la qual s'explica el fonament i criteri de l'actitud seguida per la Junta en l'afer dels terns i tapís de la Catedral de Lleyda i en tots els de la seva actuació, sustentant l'afirmació de les indubtables preferències que té dret a assumir en les adquisicions d'art i arqueologia, com institució pública que és garantia de la bona conservació i retenció definitiva dels objectes que constitueixen el patrimoni artístic de la nostra terra, primordialment a tot afany, per lloable que sia, dels col·leccionistes, l'actuació dels quals sols pot resultar bona si és de procediment de convergència amb el dels Museus i dintre les relacions afectuoses que les coincidències de finalitat comporten.

Tenint en compte les contingències a què podria donar lloc l'assumppte dels terns aràbigs i fragment de tapisseria de la Catedral de Lleyda, i en previsió que la Junta es veïa obligada a entaular o a seguir qualsevol acció judicial, s'acordà, demés de la designació d'Advocat a favor de D. Amadeu Hurtado, com a degà d'aquell Col·legi, facultar la Presidència perquè, en nom i representació de l'entitat, pugui conferir poders suficients a Procuradors a Barcelona, a Madrid i a Lleyda.

BIBLIOTEQUES

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Aprovar l'acte de recepció definitiva de l'edifici destinat a Biblioteca Popular a la ciutat de Figueres, de conformitat amb l'acte signat el dia 17 de juliol proposat pel senyor Diputat D. Ramon Noguera i Comet, en representació del Consell, per D. Lluís Planas, Arquitecte-director de les obres, i per D. Antoni Coderch, en representació de D.ª Dolors Sabà, vídua de Coderch, contractista d'aquelles obres.

— Retornar a l'esmentada contractista D.ª Dolors Sabà, vídua de Coderch, la fiança definitiva que en son dia va constituir per a respondre de la bona execució de les obres de construcció de la susdita Biblioteca Popular, tenint en compte que no s'ha presentat cap reclamació.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, declarar excident, a petició de la interessada, amb tots els drets que li confereix l'art. 36 del Reglament de Biblioteques Populares, a partir del dia 1.º del pròxim mes de setembre, a D.ª Teresa Hostalrich i Fa, del seu càrrec de Directora de la Biblioteca Popular de Vendrell, càrrec obtingut mitjançant concurs; declarant-se el Consell satisfet de les tasques realitzades per l'esmentada bibliotecària.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

NOMENAMENT D'UN JURAT

Vista la proposta de l'Escola Superior de Biblioteques, i de conformitat amb el que es preveu en el Reglament de Biblioteques Populares, el Consell de Pedagogia acordà que el jurat que ha de presidir el concurs per a provisió de diverses places en les Biblioteques, es constitueixi en la forma següent: President, el del Consell de Pedagogia o bé el Conseller a qui ell delegui; Vocals, el Director de l'Escola D. Lluís Segalà, els Professors de la mateixa D. Jordi Rubió i D. Jaume Massó; i Secretari, el del Departament.

— El Consell de Pedagogia aprovà els repartiments de les quantitats destinades als serveis de porteria i neteja de les Biblioteques, presentats per les Directores de les mateixes.

— Fou concedida llicència, amb acumulació de vacances, a D.ª Glòria Sancho, Directora de la Biblioteca Popular de Sallent.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El moviment de la Biblioteca, durant el mes d'agost, ha estat el següent:

Llegidors, 1.275.

Obres servides a la Sala de lectura, 1.128.

Obres servides en préstec, 361.

Obres registrades, 143.

— Heu's aquí la llista de donadors, corresponent a aquest mes:

F. Carbonell, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Mancomunitat de Catalunya, J. Colominas, R. d'Alós, Junta Municipal d'Exposicions d'Art, Yale University, Elías Romera, Institut d'Orientació professional, Carnegie Endowment for International Peace, Société Archeologique de Montpellier, Museo Pedagógico Nacional, J. García Mollà, S. J.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Durant el mes d'agost han concorregut a la Biblioteca 1.365 lectors: 716 homes, 51 dones i 598 infants. Han estat consultades 1.773 obres, repartides entre les següents matèries: Llibres d'infants, 770; Obres generals, 71; Religió, 3; Ciències socials, 19; Filologia, 20; Ciències pures, 43; Ciències aplicades, 47; Belles Arts, 182; Literatura, 467; i Història i Geografia, 43.

De la Biblioteca de Catalunya han estat demanades 7 obres.

— El dia 1.º va constituir-se el Patronat d'aquesta Biblioteca, segons l'acord del Consell Permanent de la

Mancomunitat de Catalunya, en data del 17 de juliol. El Patronat es compon dels següents senyors i representacions: Presidents honoraris: Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, Il·ltre. Sr. Conseller d'Instrucció pública, Il·ltre. Sr. Alcalde de Figueres. Patrons: Il·ltre. Sr. D. Ramon Noguer i Comet, Diputat, en representació del Consell Permanent de la Mancomunitat; D. Joaquim Cusi i Fontanet, representant del Municipi; D. Joaquim Aulina, Prevere, Ecònom; D.ª Anna Tones de Jon; D.ª Angela Gironès, vídua Pichot; D.ª Concepció Montaña de Coll; D.ª Pilar Alonso, vídua Ixart; D. Carles Jordà; D. Carles Cusi de Miquel; D. Carles Casades de Còdol; D. Eusebi de Puig; D. Carles Fages de Parramon; D. Joaquim Moner; D. Joan Salleras Pla; D. Salvador Vernet; D. Ventura Capdevila; D. Josep Puig Pujadas; D. Sebastià Escapa Amorós; D. Salvador Dalí Cusi, i D. Jaume Maurici. La reunió fou presidida pel Diputat de la Mancomunitat Sr. Noguer i Comet, iniciant-la amb un brillant parlament, exposant l'obra cultural de les Biblioteques Populares. Seguidament foren elegits els següents senyors per ocupar els càrrecs que s'esmenten: President, don J. Puig Pujadas; Vice-president, D. Carles Jordà; Tresorer, D. Joan Salleras Pla, i Secretari, D. Jaume Maurici. Després d'haver ocupat la presidència el President efectiu del Patronat Sr. Puig Pujadas, foren presos els primers acords encaminats a donar una vera eficàcia social a la Biblioteca Popular.

— S'han rebut el quart volum de l'Enciclopèdia Comercial i el Dictamen que la Junta de Govern de l'Il·ltre Col·legi d'Advocats de Barcelona ha emès..., els quals han estat catalogats i posats a la disposició dels lectors, i de l'Extensió d'Ensenyament tècnic de la Mancomunitat de Catalunya vint-i-cinc prospectes i dos cartells (L'Escola tècnica portada a casa), per repartir entre el públic.

El Sr. Puig Pujadas, President del Patronat d'aquesta Biblioteca, ha fet el donatiu de la seva obra *Vida d'Herói. Narcís Monturiol. Inventor de la navegació submarina*, Barcelona, 1918, i *Festa de la Bellesa*.

— La Biblioteca ha estat concorreguda per dos cents divuit visitants, entre ells D. Ramon d'Abadal i D. August Pi i Suñer.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes d'agost han concorregut a aquesta Biblioteca 565 llegidors: 254 homes, 123 dones i 188 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, són: Llibres d'infants, 466; Obres generals, 98; Filosofia, 8; Religió, 5; Ciències socials i Dret, 10; Filologia, 4; Ciències pures, 23; Ciències aplicades, 19; Belles Arts, 78; Literatura, 171; i Història i Geografia, 41. Total, 923.

Han utilitzat el Servei de préstec 107 llegidors. Les obres llegides, són: Obres generals, 17; Filosofia, 3; Religió, 1; Ciències socials, 3; Ciències pures, 1; Ciències aplicades, 2; Belles Arts, 11; Literatura, 98; i Història i Geografia, 6. Total, 142.

Els llegidors inscrits novament en el sudit Servei de préstec són 19.

— Ha ingressat un lot de llibres tramès per la Central de Biblioteques.

— El total de llibres registrats durant aquest mes és de trenta nou. Entre ells hi ha *La Divina Comèdia*, traduïda en vers català per R. Verdaguier, donatiu de la senyora vídua de Verdaguier, i *Joaquim Vayreda*, per R. Benet, donatiu de la família Vayreda Casabó.

— La Biblioteca ha romàs tancada el dia 1.º, cinquè aniversari de la mort de D. Enric Prat de la Riba.

— Del dia 15 al 21 s'han muntat les noves estanteries a la Sala de conferències.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes d'agost han concorregut a la Biblioteca 614 lectors: 376 homes, 81 dones i 157 infants; havent-se consultat 731 obres: 192 llibres de la Secció infantil, 156 Obres generals, 13 de Filosofia, 11 de Religió, 18 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 17 de Filologia, 11 de Ciències pures, 27 de Ciències aplicades, 77 de Belles Arts, 166 de Literatura i 43 d'Història i Geografia.

Foren deixats pel Servei de préstec, 111 llibres a 51 homes i 20 dones.

Els novament inscrits en el susdit Servei durant aquest període de temps, són 3.

— La Biblioteca fou visitada per 13 homes, 22 dones i 3 infants.

El dia 6 la visitaren els Pomells de Joventut del poble de Constantí, formant un grup de quaranta vuit notes.

— S'ha rebut de la Mancomunitat l'obra *Dictamen que la Junta de Govern de l'il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona ha emès en contestació a la consulta que li ha adreçat la Mancomunitat de Catalunya, relativa a la concessió dels telèfons de les quatre províncies mancomunades*.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant aquest passat mes d'agost, ha estat com segueix:

Llegidors, 1.260: 430 homes, 278 dones i 552 infants.

Obres consultades, 2.205; repartides, en ordre de preferència, de la següent manera: Llibres d'infants, 995; Literatura, 462; Obres generals, 452; Belles Arts, 95; Història i Geografia, 51; Ciències aplicades, 45; Filosofia, 37; Ciències teòriques, 30; Dret i Ciències socials, 19; Filologia, 15; Religió, 8.

Els lectors inscrits en el Servei de préstec han estat 16: 7 homes i 9 dones. Un constant interès mostren els nostres joves llegidors, ja que sols fa quatre mesos que està establert aquest Servei i posem una llista de 33 inscrits: 11 homes i 22 dones; els quals han consultat les obres següents: Literatura, 40; Obres generals, 3; Història i Geografia, 3; Dret i Ciències socials, 2; Filologia, 2; Belles Arts, 2.

Un important lot de llibres es rebé de la Central de Biblioteques Populares. Han estat registrades i catalogades, de l'esmentat lot, 37 obres; trobant-se actualment a la disposició dels llegidors.

El dia 16 es rebé la visita del Diputat de la Mancomunitat per Valls-Montblanch, Sr. Pau Robert.

El dia 27 rebérem la d'una trentena dels petits estinejants de la República Vilamar, instal·lada a la platja de Calafell, acompanyats dels seus corresponents Professors. Tots els petits demostraven viu afany d'assaborir els selectes contes que posseeix la nostra col·lecció infantil.

El dia 31 fou signada pel Patronat la cessació de la Directora Srta. Teresa Hostalrich Fa.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU

Lliçons i conferències que es donaren a la Setmana final de l'Escola d'Estiu:

Dia 21 d'agost. — Conferència per D. Emili Soler i Fors, Inspector de zona de la província de Barcelona. Tema: *La definició*.

Lliçó sobre *Llenguatge: inicis de la composició*, per D. Josep Barceló i Matas, Mestre nacional de La Bisbal.

Dia 22 d'agost. — Conferència per D. Joan Bosch i Cusí, Director de les Escoles Ribas, de Rubí. Tema: *L'harmonia del personal en les escoles graduades*.

Lliçó sobre *Què és un riu? Estudi del Llobregat*, per D. Francesc Navés i Català, Mestre nacional de Sitges.

Dia 23 d'agost. — Conferència per D. Llorenç Cabós i Badia, Mestre nacional de Barcelona. Tema: *La mesura de la intel·ligència*.

Lliçó sobre *El paraigua*, per D. Lluís Alabart i Ballesteros, Mestre nacional de Barcelona.

Dia 24 d'agost. — Conferència per D. Joan Antoni Guàrdias, Mestre nacional de Tarragona. Tema: *La inspiració, element motor d'ensenyança*.

Lliçó sobre *Homer i la Ilíada*, per D. Ramon Casares i Aixelà, Mestre nacional de Tarragona.

Dia 25 d'agost. — Conferència per D. Rodolf Roca i Roca, Cap de la Secció Administrativa de primera ensenyança de Tarragona. Tema: *Concursos locals, excursions i substitucions; aclaracions i reformes que caldria introduir-hi*.

Lliçó ocasional per a pàrvuls, per D.ª Antònia Llop, Vda. de Roig, Mestressa nacional de Barcelona.

Dia 26 d'agost. — Conferència per D. Joan Simon i Agulló, Mestre nacional de Balaguer. Tema: *Les tres assemblees de la Federació: Lleyda, Tarragona i Rubí*.

Lliçó de Geografia, amb un exercici cartogràfic, per D. Manuel Santaló i Polvorell, Professor de l'Escola Normal de Girona.

Les conferències començaren a les onze del matí i les lliçons a dos quarts de deu.

Totes les lliçons foren donades davant d'un grup d'infants, seguides d'una conversa per a discutir la metodologia usada en el curs de la lliçó.

Dites conferències i lliçons es donaren a la Universitat Industrial, sala del Patronat d'Estudiants, segon pis (edifici del rellotge).

Heu's aquí, també, les visites i actes que es realitzaren:

Dia 21 d'agost. — A les deu del matí s'inaugurà la Setmana final, assistint-hi el President de la Mancomunitat D. Josep Puig i Cadafalch.

A les quatre de la tarda va visitar-se l'Institut d'Orientació Professional i l'Institut d'Estudis Catalans.

Dia 22 d'agost. — A les quatre de la tarda visitaren l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i el Grup Baixeras.

Dia 23 d'agost. — A dos quarts de quatre de la tarda, anaren a l'Escola de Defectius i Sordmuts de Vilajoana. En aquesta Escola la Comissió de Cultura de l'Excm. Ajuntament de Barcelona obsequià els senyors visitants amb un lunch.

Dia 24 d'agost. — A les quatre de la tarda efectuaren la visita a l'Escola de Labors i Oficis per a la Dona, situada a la Ronda de Sant Antoni.

Dia 25 d'agost. — A les vuit del matí visitaren l'Escola de Mar, on els assistents foren obsequiats per la Comissió de Cultura amb un desdèjuni.

A les quatre de la tarda anaren a veure la nova Escola «La Farigola».

Dia 26 d'agost. — Efectuaren una excursió a la nova colònia escolar instal·lada a Calafell, per la Comissió de Cultura, amb el nom de «Vilamar».

Demés de diverses festes, s'efectuà una excursió a Banyoles per tal d'estudiar la contrada des dels punts de vista històric i geogràfic i per a estudis de biologia en el llac.

Ja en aquest lloc, va organitzar-s'hi un assaig de Camping prop del llac.

També assistiren a la col·locació de la làpida al poble d'Ollers, a 10 quilòmetres de Banyoles, on va tenir la seva Escola el pedagog català Mn. Baldri Rexach.

— El Consell de Pedagogia aprovà el següent pressupost de l'Escola d'Estiu d'enguany:

Professor de Mineralogia, 300 ptes.; de Botànica, 300; de Zoologia, 300; de Química, 300; d'Història de Catalunya, 300; de Psicologia, 300; de Geografia, 300. Total, 2,100 ptes.

Cursos especialitzats: Tècnica del Microscopi, 300 pessetes; Física i Química, 300; dos Professors de Realitzacions, 400; dos Professors d'Educació Física, 300; Curs pràctic d'Aquaris, 100. Total, 1,400 ptes.

Gratificacions al personal subaltern, 300 ptes.; Propaganda, 900; Material de classe, excursions, festes, conferències, premis i beques, 4,200; Secretari de l'Escola d'Estiu, 400. Total, 5,800 ptes.

Igualment, el Consell de Pedagogia, acordà encarregar les classes als senyors següents:

D. Josep R. Bataller, Elements de Mineralogia; D. Salvador Maluquer, Botànica general i Pràctiques de Zoologia; D.ª Concepció Farran i D. Gil Triguier, Pràctiques de Química elemental i Pràctiques de Física i Química aplicades a l'Escola primària; D. Josep M.ª de Casacuberta, Història de Catalunya; D. Emili Mira, Pràctiques Psicotècniques aplicades a l'Orientació professional; D. Jaume Marcet, Curs de Geologia i Geografia física aplicades a Catalunya; P. Joaquim M.ª de Barnola, Tècnica del Microscopi; D. Rafael Solanich i D. Joan Mirambell, Realitzacions; D. Josep A. Trabal i D. R. Berglund, Curs pràctic d'Educació física, i D. Salvador Maluquer, Curs pràctic d'Aquaris.

La Secretaria de l'Escola d'Estiu és encarregada a D. Josep M.ª Piñol.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Que, com a prolongació de la comanda que li fou feta per acord del dia 23 de març de l'any actual, a partir del dia 1.er del mes de juliol d'enguany, i fins i tant que prengui possessió del seu càrrec el professor que sigui nomenat, en virtut del concurs pendent de resolució per al proveïment de la càtedra dels quatre cursos de dibuix per a manyans de l'Escola del Treball, es concedeixi a D. Rosend Moncunill, Professor auxiliar d'aquest ensenyament, la gratificació de 100 ptes. mensuals, que percebrà amb càrrec a la part. 3 del pressupost interior de l'Escola, per tal que durant els mesos d'estiu ordeni i completi convenientment els models de dibuix de l'esmentada càtedra.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

ESCOLES D'INDÚSTRIES TÈXTILS I TINTÒRIES

Aquestes Escoles han presentat aquest any, a l'Exposició Escolar, una interessant col·lecció dels seus treballs.

En la Secció de Filatura, hom hi veia mostres de

cotó en totes llurs diferents fasses de fabricació (tela de Batan, veta de Carda, Metxes; fil en fusades, en bitlles i en troques, senzill i doblat, retort en sec i en mullat, etc.); una altra porció de mostres i de gràfics donaven compte dels Assaigs de Resistència, Elasticitat, Torsió, etc., efectuats.

La Secció de Teixits presentava robes de totes menes projectades i executades en l'Escola, i en la seva col·lecció s'hi comprenien des de les senzilles empeses, els llistats i els escocesos, els mostrejats amb maquineta (tant per efectes d'estudi, com per a dibuixos de fabricació i mercat), com les més riques i variades seleccions de «ladrats» al Jacquard, en cotó, llana, sedes i barreja; Cossolins, Domassos i Reps de seda, Glassos espolinats, Velluts labrats, «Veludillos», Panes i Franel·les, així com també articles de Tapisseria fets al teler, en tots els quals hom no sap si admirar més la bellesa i gust dels dibuixos o les dificultats i el primor amb què han estat superades, en l'execució.

Les Seccions de Tintoreria, Blanqueig, Estampació i Acabats tenien exposades troques i teles blanquejades a gran blanc, merceritzats, troques i peces tenyides amb tota mena de colors directes, colors mordentats, els negres oxidats, el roig de paranitra, els colors tins indantrens i similars, etc.; bonics exemplars de desmuntats, passant d'un negre sofra a groc o roig. En els estampats a màquina hom hi veia un bonic assortiment de variats articles amb el mateix dibuix, inclosos articles reservats i remenjats damunt diversos colors. A l'estampació a mà hom pogué admirar una selecta variació d'articles de cotó, seda i barreja de qualitats diverses teixides a les mateixes Escoles i amb dibuixos fets pels alumnes. També hi figuraven alguns articles d'aerògraf i les fantasies capritxoses combinades de tintura i estampació que estan avui de moda; combinacions de tintures reserves i enlluminatges amb fragments pintats o aerografiats, amb els quals s'obtenen sorprenents efectes.

— El dia 8 del corrent mes, les Escoles d'Indústries tèxtils feren entrega dels corresponents títols als seus alumnes, les revàlides dels quals havien estat aprovades durant el finit curs.

Els aprofitats alumnes són: En Tomàs Soler i Vicens, En Jaume Ponsa i Ferrer, En Camil Bas i Masana, En Camil Fabra de Monteys, En Josep Roman i Cenarro, N'Alfons Fabra de Monteys i En Joaquim Hidalgo i Sala, de l'Escola d'Indústries tèxtils.

En Ramon Muntan de Diego, En Pere Vilaseca i Danot, En Felip Grau i Ros i En Joaquim Cabeza i Imbert, de l'Escola de Tintoreria, Blanqueig, Estampació i Acabats.

Presidí l'acte, i féu entrega dels esmentats diplomes, el Vocal-Secretari del Patronat D. August de Rull, qui encoratjà als novells Directors.

— A l'Escola d'Indústries tèxtils de la Universitat Industrial, el Director de la mateixa, D. Manuel Massó Llorens, donà, el dia 20 d'aquest mes, una notable conferència amb motiu de la visita que a l'esmentada Escola féu la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres de l'Art tèxtil. La conferència versà sobre les impressions rebudes durant l'última visita que a les principals Escoles d'Indústries tèxtils de l'estranger féu el conferenciant l'últim mes de juliol, junt amb els alumnes del darrer curs de l'Escola d'Indústries tèxtils que el senyor Massó dirigeix, mostrant una curiosa i interessant col·lecció de fotografies d'edificis, aules, sales de treball i d'experimentació de les següents Escoles tèxtils: Mulhouse, Verviers, Armentières, Gant, Roubaix, Lió, Leeds, Lille, Preston, Texas, Geòrgia, Filadelfia, Reutlingen, Glasgow, Oldham, Dewsbury, Bury, Bradford, Manchester, Salford, Belfast, Todmorden, Rochdale, Bolton, Halifax, New-Bedford, Gladbach i Crefeld, l'origen, desen-

rotllament, organització i creixement de les quals anà explicant, donant una sèrie de dades importantíssimes, relatives a la forma com les esmentades Escoles coadjuven a la formació dels tècnics que han de dirigir el dia de demà les grans indústries manufactureres tèxtils.

Féu notar que gairebé la major part d'aquestes Escoles procedien d'iniciatives privades, essent els industrials els que vetllen per l'esplendor de les mateixes. Cità, com exemple, el funcionament de l'Escola de Manchester, on els ingressos procedeixen tots ells d'una contribució (Education Rate) que la ciutat fa pagar als ciutadans, sens excepció, i, ultra l'import dels premis que les Escoles guanyen com a resultat dels exàmens de final de curs.

Exposà, també, la manera com es desenrotlla la vida econòmica de l'Escola Superior de Verviers, on les despeses anuals pujaven, abans de la guerra, a uns 250.000 francs, essent totes elles cobertes per la ciutat, Estat i província en una proporció respectiva de 2/5 els dos primers organismes i 1/5 la província.

Com a resum final, exposà que la nostra Escola, no obstant els mai prou reconeguts esforços del seu Patronat, Mancomunitat i entitats locals, es mou dins d'una pobresa de mitjans econòmics que la impossibiliten posar-se al costat de les Escoles vistes, pregant per aquest motiu a la Cambra que fes seves les necessitats de l'Escola i procuri aconseguir dels elements patronals un petit donatiu durant cinc anys, que podria ésser el pagament anual de 0'10 ptes. per pua de filar i 1 pesseta per teler, contribuint d'aquesta manera a la construcció d'un edifici nou per a l'Escola d'Indústries tèxtils, ja que l'actual procedeix de l'edifici que havia servit de magatzem de bales de l'antiga fàbrica Batlló, desmereixent d'un poble eminentment tèxtil com és la nostra terra.

Després de la conferència, i en amigable conversa amb els elements Directors de la Cambra, aquests feren seva la iniciativa del conferenciant, promettent posar tot l'esforç possible per a arribar prompte a una bella realitat.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Notícies i documents

ESCOLA PROFESSIONAL PER LA DONA

El senyor Secretari del Departament donà compte d'un ofici de la senyora Directora de l'Escola Professional per la Dona, en el qual demana que les senyoretes modistes professionals que acreditin, per mitjà d'un examen, la possessió de la tècnica professional, se'ls pugui escusar els anys de pràctiques. El Consell ho aprovà de conformitat.

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Notícies i documents

A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia concedí una llicència de tres mesos, sense sou, a la Srta. Montserrat Sastre, per motius de salut, i s'acordà concedir una gratificació supletòria de 125 ptes. a la Srta. Carme Rodon, per una sola vegada, i s'encarregà interinament a la Srta. Maria Alba i Güel, durant l'absència de la Srta. Montserrat Sastre, els serveis d'auxiliària de la Secció, amb una retribució global de 250 ptes.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir al Club Gimnàstic de Tarragona la quantitat de 100 ptes., amb càrrec a la partida d'Imprevistos del vigent Pressupost, per contribuir a la concessió de premis commemoratius als equips que lluitaran en l'esmentada ciutat el dia 20 del mes que som, amb motiu de la inauguració oficial del Camp d'Esports.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

SERVEI DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat, amb satisfacció, de la memòria presentada pel senyor Secretari de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, referent a la marxa i possible desenrotllament d'aquella Institució; acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia que estudiï la Memòria en qüestió i presenti la proposta d'acord que estimi en conseqüència més convenient.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentat de la greu malaltia que posa en perill la vida de l'eminent musicògraf català D. Felip Pedrell, que el senyor Conseller de Cultura, D. Romà Sol, en visita oficial expressa, adveri a l'il·lustre malalt el vot de salut que és el desig unànim de Catalunya, expressat per la Mancomunitat; i facultar el senyor President que, fins a la quantitat de 2.000 ptes., amb càrrec a la partida d'Imprevistos, firmi els lliuraments que judiqui necessaris per a ajudar els familiars del Mestre Pedrell en les despeses motivades per la malaltia.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Que s'interessi de tots els senyors que amb consignació del Pressupost de la Mancomunitat hagin estat subvencionats per a realitzar estudis a l'estranger, o comissions per alguna missió científica, que presentin la memòria o report de llur gestió si fins al present no l'han presentat encara.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

VUITENA EXPOSICIÓ ESCOLAR

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Consell de Pedagogia per la clausura oficial de l'Exposició Escolar d'enguany, en la data assenyalada, si ho creu convenient, mantenint, però, les

instal·lacions fins a la data de la pròxima Assemblea de la Mancomunitat, a l'objecte que puguin ésser visitades pels senyors Diputats de Catalunya.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Significar al senyor President del Consell de Minis-

tres del Govern espanyol la protesta de la Mancomunitat per la suspensió indefinida del decret de concessió de l'Autonomia universitària.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Deliberà especialment el Consell diverses qüestions que es refereixen els ensenyaments que té establerts la Mancomunitat, tractant de possibles reorganitzacions amb motiu del pròxim començament dels cursos.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte de les obres de mestre de cases, per l'allargament de l'edifici de l'Escola d'Agricultura, presentat per l'Arquitecte interí de la Mancomunitat D. Joan Rubió i Bellver, junt amb els pressupostos d'execució i de contracte; acordant-se que passin a estudi del senyor Conseller d'Hisenda, perquè pugui proposar la manera econòmica de dur a terme les obres.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ DELS SERVEIS TÈCNICS

Notícies i documents

La Direcció ha donat una conferència a Les Borges Blanques, el dia 15 d'agost, preparatòria del Curset de divulgació que ha de celebrar-se del 19 al 27 del propi mes.

CAMPS D'EXPERIMENTACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, autoritzar el senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura per a l'establiment d'un camp mòvile de demostració per a divulgar l'ús dels adobs químics en el conreu del blat, amb subjecció a les bases aprovades pel Consell Permanent en 15 de desembre de 1921; i perquè, d'acord amb el sol·licitant D. Emili Pla i Martí, de Mayals (Lleyda), escolleixi la peça de terra més convenient a l'objecte esmentat.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei d'Arbres fruiters perquè el vinent setembre pugui realitzar una campanya de poda de l'ametller en alguns pobles de les províncies de Lleyda,

Tarragona i Barcelona, les despeses de la qual es calculen en unes 1,500 ptes., amb càrrec a la part. 321 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

Aquest Servei realitzà els següents treballs:

S'ha enviat una circular als Alcaldes dels pobles on s'ha efectuat enguany la campanya d'esporga de l'olivera, recordant-los que és hora de treure els llucs en els arbres esporgats.

Atendre la visita d'un Professor i alumnes d'últim curs de l'Escola d'Enginyers Agrònoms de Madrid, als quals s'explicà l'organització i funcionament d'aquest Servei, així com els treballs realitzats.

S'ha enviat un dictamen al senyor Alcalde de La Figuera, sobre la malaltia que pateixen els ametllers d'aquell terme, que foren visitats el maig passat, indicant-li els procediments que deuen posar-se en pràctica per a combatre-la.

S'han contestat consultes de la Unió de Vinyaters de Barcelona, sobre la malaltia de l'ametller; de Falset, sobre malalties de l'ametller; d'Almacelles, sobre conreu de la prunera, i de Barcelona, sobre bibliografia de fabricació d'olis.

S'ha confeccionat un fulletó de divulgació sobre La poda de l'ametller.

Respost consultes de Tremp, sobre molins d'oli; de Balaguer, sobre fruiters; de Barcelona, sobre ús d'arseniat; de Marsà, sobre avellaners; de Gènova, sobre olis; de Mayals, sobre oliveres i ametllers.

Visita als camps de Maldà, Alió, Torregrossa i Perelló.

Visita als camps d'experimentació contra la mosca de l'oliva, de Reus, Castellivell, Ascó, Vinebre i Vilarrodona.

Visita als pobles de Cambrils i Montroig, per a inspeccionar la marxa dels treballs de lluita contra la mosca de l'olivera per mitjà del sistema Lotrionte i Berlese, la qual direcció tècnica té encomanada aquest Servei.

Ordenació alfabètica de les cèdules fructícoles.

S'han començat a recollir mostres de garrofes per a fer la col·lecció de les varietats catalanes i mallorquines.

S'està estudiant la causa de la caiguda prematura de les fulles dels ametllers de la comarca de Valls.

S'han contestat consultes de Sant Quintí de Mediona, sobre màquines trencadores d'ametlles; de Barcelona, sobre conreu del presseguer.

Organització de la campanya d'esporga de l'ametller.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

Durant aquest mes han estat realitzats els següents treballs:

S'ha contestat una consulta sobre una malaltia en els melons.

Correcció de les proves del fulletó de divulgació *Treballades i adobs en general*.

S'ha atès una consulta de Gironella sobre una malaltia de les mongeteres.

Assistència al Curset de les Borges.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats durant aquest mes: S'atenen mantes consultes sobre viticultura del Sindicat Agrícola de Mayals i d'un particular de Súria.

S'atén una comissió del Celler cooperatiu de Sant Cugat, per a resoldre assumptes tècnics.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

Aquest Servei ha efectuat els treballs que s'esmenten: Consultes prèvies i trametiment del Reglament model a Tremp, per a la constitució d'un Sindicat a base de moli d'oli.

Confecció de l'expedient de modificació del Reglament del Sindicat de Bellpuig.

Atendre la visita del Director tècnic de la Cooperativa lletera de Balaguer, per diverses consultes de caràcter social agrari.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola de Prat de Llobregat.

Assistència a l'Assemblea general de la Secció d'Aprofitament de la Federació Agrícola de la Conca de Barberà a Montblanch.

Gestions per solucionar un greu conflicte presentat a l'entitat anteriorment citada.

Conferència preparatòria per a fundar una Caixa rural a Igualada.

Conferència del Sindicat Agrícola Fomento Mayalense, de Mayals, sobre un tema general.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola de Sant Josep, d'Arnés, per diferents assumptes.

Atendre una Comissió de Vallbona de les Monges per organitzar una conferència al dit poble.

Conferència sobre organització interior i règim d'un Celler cooperatiu a Sampedor.

Conferència preparatòria per a fundar una Caixa rural del Sindicat Agrícola Catòlic de Manresa.

Visita al senyor Director de la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat per diversos assumptes i a petició d'alguns Sindicats.

LABORATORI

Notícies i documents

Heu's aquí la relació dels treballs que ha verificat el Laboratori:

Mostres analitzades: Vins i similars, 26; Adobs, 8; Aliments, 6; Diversos, 3. Total, 43 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 105; Números i relacions, 46; Certificats i informes, 11.

Per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura s'han analitzat: Adob orgànic, 1.

COMISSIÓ DE REPOBLACIÓ FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, aprovar el compte presentat per l'industrial D. Pere Quintana, i conformat pel Secretari de la Comissió de Repoblació forestal, per un armari-libreria, tres taulers, un peu de fusta i vint marcs per a enquadrar làmines i pintura dels referits mobles, subministrats a l'esmentada Comissió, important la suma de 755 ptes., a pagar amb càrrec a la part. 320 de les Resultes del Pressupost de 1921-22. (Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

La Comissió de Repoblació forestal, conseqüent amb el seu propòsit d'estudiar el conreu forestal en mont baix del castanyer, va traslladar-se, per a celebrar sessió, a la finca «El Soler de Monsolís», del terme de Sant Hilari, propietat del Sr. Cendra, persona ben especialitzada en el referit conreu i que des de fa molts anys ve dedicant-se amb una activitat i entusiasme gens vulgar a la transformació i millorament d'aquells extensos boscos.

La Comissió va fer-se càrrec molt detalladament de la forta lluita sostinguda per l'actual propietari, no solament contra els enemics naturals, agents atmosfèrics, brossa invasora, etc., sinó també contra els falsos interessos creats per un llarg estat d'abandó, per a portar aquells boscos a l'actual estat d'esplendor i riquesa. També va explicar el Sr. Cendra la creació, conreu i explotació de les vagues i perxades, de la qual cosa se'n publicarà oportunament un fulletó.

Per a l'actual campanya de repoblació, la Comissió disposa de llavors garantides, i que poden facilitar-se immediatament a preu moderat, de *pinus sylvestris* negre d'Àustria, marítim i insignis.

Per l'octubre s'espera una provisió de llavor de pi bord (*halapensis*).

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar, en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, Ajudant del Servei de Ramaderia de la Mancomunitat D. Eduard Simó i Notó, amb el sou anual de 3.500 ptes., amb càrrec a la part. 339 del vigent Pressupost. (Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

Autoritzar la celebració, a Santa Coloma de Queralt, el dia 27 d'agost, d'un concurs de bestiar llaner de la comarca de La Segarra, calculant-se en unes 1.558 ptes. les despeses de premis, amb càrrec a la part. 349, i en 755 ptes. les despeses d'execució, amb càrrec a la partida 350 del Pressupost vigent, i nomenant-se els senyors D. J. Batista i Molins, President de l'Associació d'Abastidors de Barcelona, President; D. Àngel Sabater, Subdelegat de Veterinari, Vocal, i D. M. Rossell i Vilà, Cap

del Servei de Ramaderia de la Mancomunitat, Secretari del Jurat qualificador de l'esmentat concurs.
(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

Aquest Servei ha realitzat els següents treballs:
Consultes múltiples.

Continua l'organització del viatge a Suïssa.

Estudi de malalties noves i investigacions sobre l'hemoglobina dels bous.

Visita de Mrs. Brawn, Robinson, de Londres, i del Prof. Voiteiller, de l'Institut Agronòmic de França, acompanyats del Sr. Castelló, els quals formen la Comissió organitzadora del Concurs Internacional d'Avicultura que se celebrarà a Barcelona l'any 1924.

Assistència al Curset de les Borges.

ALS VAQUERS QUE VOLEN ANAR A SUÏSSA

El Senador D. Josep Elias de Molins, que tant s'interessa per tot el que signifiqui progrés agro-pecuari, a propòsit del projectat viatge dels vaquers a Suïssa, ha remès els següents telegrams:

«Ministro de Fomento. — Madrid. — Adhiérome solicitud Sindicatos Agrícolas Cataluña, pidiendo sea levantada prohibición importar ganado vacuno procedente de Suiza.»

«Ministro de Hacienda. — Madrid. — Ruego V. E. influya Ministro Fomento acceda solicitud Sindicatos Agrícolas importación ganado vacuno de Suiza. Afectuosamente salúdale.»

«Presidente Consejo Ministros. — Sindicatos Agrícolas Cataluña, vivamente interesados importación vacas suizas, según instancia presentada Ministro Fomento, debería resolverse satisfactoriamente. Elevado criterio de V. E. será el más eficaz apoyo justas pretensiones Sindicatos. Respetuosamente saluda.»

En aquesta qüestió, altres personalitats, el mateix agrícoles que polítics, s'han interessat perquè la prohibició d'entrada del bestiar suís sia resolta de conformitat a la demanda dels Sindicats Agrícoles firmants de la sol·licitud de la qual dies enrera es donava compte.

CONCURS DE BESTIAR LLANER DE LA SEGARRA

La Mancomunitat de Catalunya ha celebrat a Santa Coloma de Queralt el segon concurs de bestiar llaner de La Segarra, en el qual foren presentats més del doble de ramats d'ovelles i marrans que ara fa dos anys.

Aquest concurs despertà molt d'interès, assistint-hi ramats de molt lluny i desfilarant davant del concurs gairebé tota la gent de Santa Coloma, presenciant-lo, així mateix, les autoritats i molta gent de la comarca.

El bestiar presentat era molt millor que el del concurs anterior, però sense que això signifiqui que la raga llanera segarrenca hagi arribat de bon tros a la perfecció que pot assolir mitjançant les pràctiques de selecció i alimentació abundant. No obstant, si en el pròxim concurs, que es farà d'aquí dos anys, es nota una millora com la d'aquest any, es podrà assegurar que la ramaderia de La Segarra es trobarà en plena marxa progressiva.

El concurs fou presidit per D. Josep Batista, president de l'Associació d'Abastidors de Barcelona, formant també part del Jurat D. Ramon Danès i don M. Rossell i Vilà. Aquest últim, en nom del President del Jurat, D. Josep Batista, publicà el veredict, acompanyant-lo d'algunes consideracions respecte la millora ramadera de la comarca.

Els propietaris que obtingueren premis foren els següents: 175 ptes. a un marrà de D. Francesc Abelló, de Guàrdies; 150, a un marrà de D. Ramon Balcells, de Bellprat; 150, a un marrà de D. Ramon Solé, de Santa Coloma; 125, a cada marrà propietat dels Srs. D. Ramon Rossell, de Montoliu; H. Estruch, d'Odena, i Ramon Rossell, de Montoliu; 100 ptes. a cada marrà propietat dels Srs. D. Joan Ferrer, de Santa Coloma; D. Ramon Solé i D. Josep Tudó, de Bellprat, i D. Pau Sendra, d'Esblada; 250, a l'escamot de seixanta ovelles de D. Josep Termes, de Montmanen; 150, a l'escamot de trenta ovelles de D. Joaquim Bofarull, de Santa Coloma; 125, a cada escamot d'ovelles propietat de D. Antoni Vila, de Bellprat; D. Pere Carol, de Cevallà; D. Menció Compte, de Santa Coloma, i D. Josep Capdevila, de Querol, i 100, a l'escamot d'ovelles de D. Ermengol Estruch, d'Odena.

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Director de l'Escola Superior d'Agricultura, D. Carles Pi i Suñer, donant compte que els alumnes D. Francesc d'Alós, D. Narcís Caritg, D. Ramon Sala i D. Josep Camps, que foren enviats, respectivament, a Itàlia, França, Estats Units i Canadà, perquè estudiessin en aquests països la fruticultura i indústries derivades, han presentat les memòries corresponents en justificació dels estudis fets.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que abans d'emetre la Secció tècnica d'Obres Hidràuliques l'informe que se li va encomanar respecte si hi ha lloc a practicar una altra perforació en terme de Castelló d'Empúries per a l'obtenció d'aigües subterrànies, es recapti l'opinió del Dr. Faura, encarregat del Servei geològic, per tal de veure si és convenient l'efec-

tuar o no el sondeig a la mateixa comarca o a altres de Catalunya.

— Lliurar, a favor del Pagador Sr. Masoliver, amb càrrec a la part. 258 del vigent Pressupost, la quantitat de 1.756'84 ptes., per al pagament de les últimes despeses que ocasionarà el retorn de la maquinària utilitzada amb motiu del sondeig fet en terme de Castelló d'Empúries i executat per administració directa en virtut de l'acord del Consell de data 8 de gener de 1921, havent-se de jus-

tificar oportunament la inversió, mitjançant els comptes corresponents.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

A proposta del Cap-director d'Administració, amb el vist i plau del Conseller d'Obres hidràuliques, aprovar el

compte presentat per D. Isidre Mata, per treballs efectuats en la redacció dels projectes d'abastiments d'aigües de Pont de Vilumara i sanejament de Salou, d'import 71'25 ptes., a lliurar amb càrrec a la part. 250 del Pressupost vigent, a favor del Pagador D. Lluís Masoliver, per a son abonament a l'interessat.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la inauguració celebrada el dia 4 del mes que som, a la Casa de la Ciutat de Manresa, d'una central telefònica de comutació de la Mancomunitat; acordant-se regradar a l'Ajuntament de la referida ciutat la cooperació amb què facilita la tasca de la Secció de Telèfons.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Pendre esment dels darrers treballs efectuats per la Secció de Telèfons, amb l'acabament de les línies Figueres-Vilanova de la Muga, Puigcerdà-Alp, Puigcerdà-Bellver, Torà-Castellfollit de Riubregós i Organyà-Seu d'Urgell; el començament dels treballs en la línia Sant Julià-Manlleu i Piera-Castellolí, i inauguració del servei a Campmany, Cantallops, Salavina, Sant Pere de Salavina, Alentorn, Pobla de Masalca i Vilanova de la Muga.

— Donar-se per informat de la salutació de l'Alcaldia de Noves de Segre, amb motiu de la inauguració del servei telefònic en aquella localitat.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Encomanar la Secció tècnica de Telèfons l'estudi del possible pla a seguir en son dia, i proposta del corresponent pressupost d'execució, per al reforçament de les línies telefòniques que comuniquen amb els balnearis de Catalunya.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

A proposta del Conseller de Telèfons, procedir a la provisió, per oposició, de tres places d'Oficial administratiu de la Secció de Telèfons de les Oficines de la Mancomunitat, dotades amb el sou de 4.000 ptes. anuals, i amb opció als augmentos reglamentaris, aprovant les següents bases, que hauran de regir les oposicions i que es publicaran en els *Butlletins Oficials* de les quatre províncies mancomunades:

1.ª Fins el dia 30, inclusiu, del vinent mes de setembre, s'admetran a les hores d'oficina reglamentàries, en el Registre general del Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents, sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que pretenguin el càrrec. No s'admetrà cap títol ni document que acompanyi les dites instàncies i que vulguin retirar els interessats, si no s'hi adjunta una còpia estesa en paper de la classe octava i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades pel Cap-director d'Administració, s'uniran a l'expe-

dient, tornant-se els originals als interessats. Transcorregut el terme assenyalat no s'admetrà cap instància ni surtirà efecte la seva presentació.

2.ª Els aspirants, demés d'acompanyar el certificat de la seva partida de naixement, hauran d'acreditar: 1.ª Posseir els estudis de Batxiller, de Perit Mercantil o de Tenedor de Llibres, a tenor de l'art. 9.ª del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat. 2.ª Trobar-se lliures, els que siguin menors de quaranta anys, del servei militar, o estar-lo complint en la situació corresponent; aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les autoritats militars que correspongui, segons els casos. 3.ª Conèixer suficientment la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

3.ª Els aspirants hauran de demostrar, per mitjà dels corresponents documents o dels exercicis que el Tribunal cregui necessaris, els següents extrems: 1.ª Ésser pràctics en comptabilitat de telèfons i haver portat durant un període de tres anys, com a mínim, la documentació d'unes oficines administratives també de telèfons. 2.ª Conèixer la documentació i règimen interior de les centrals i estacions de la Mancomunitat i les relacions oficials d'aquestes amb les de l'Estat i empreses particulars. 3.ª Conèixer el règimen interior de les Oficines de la Mancomunitat.

4.ª El Tribunal, cas d'haver-hi unanimitat en l'apreciació del mèrit dels aspirants, farà la corresponent proposta unipersonal al Consell Permanent, sense que calgui subjectar els sol·licitants a cap altre exercici.

5.ª Cas de no haver-hi unanimitat entre els individus del Tribunal, els opositors seran cridats per a la realització d'un exercici pràctic que fixarà el propi Tribunal.

6.ª Els nomenaments que s'obtinguin en virtut d'aquestes oposicions, seran pel terme i les condicions assenyalades en el Reglament de les Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

Es continuen els treballs en les línies Sant Julià-Manlleu i Tortosa-Alcanar.

Són acabades les línies Piera-Castellolí i Floresta-Omellons.

Són començats els treballs en les línies Basella-Agern, Artesa Segre-Montclà, Vilanova Meyà-Santa Maria Meyà, i Manresa-Sant Salvador de Guardiola.

El dia 1.ª es va inaugurar el servei a Castellfollit de Riubregós; el dia 4, el de la central de comutació de Manresa, i el dia 7, el de Cabanes.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor de D. Jaume Puigoriol, Enginyer adscrit a la Secció de Ferrocarrils, amb càrrec a la part. 270 del Pressupost vigent, la quantitat de 7.500 ptes., per a atendre el pagament de les despeses que ocasioni l'estudi de projectes durant els mesos de juliol, a setembre, havent de justificar-se la inversió de dita quantitat.

—Lliurar, també, a favor de D. Jaume Puigoriol, Enginyer adscrit a la Secció de Ferrocarrils, amb càrrec a la part. 266 del Pressupost vigent, la quantitat de 3.000 pessetes, per a atendre les despeses d'adquisició de material tècnic, durant els mesos de juliol, agost i setembre d'enguany; havent de justificar-se oportunament la inversió de l'esmentada quantitat mitjançant la presentació dels comptes corresponents.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Designar els senyors Diputats D. Manuel Puigrefagut i D. Marian Jaques per a assistir a la subhasta de la part d'obra de fabrica del projecte de pont sobre el barranc del convent, en el camí de Pobla de Segur a Pont de Suert, que tindrà lloc simultàniament a Barcelona i a Lleyda el dia 11 propiament, a les onze hores.

—Lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per continuar les obres que es realitzen per administració, la quantitat, a justificar, de 8.500 ptes., per la construcció del pont d'enllaç entre el Bruch de Baix i del Mig amb el de la Parròquia.

—Aprovar el projecte d'enllaç del camí de Sant Celoni, el pressupost de contracte del qual és de 3.382'18 pessetes, i els plecs de condicions particulars i econòmiques, amb acord d'anunciar-ne tot seguit la subhasta, i de comunicar-ho així al Municipi de Sant Celoni perquè contribueixi a les obres amb el 20 per 100, o sien 676'44 pessetes, de conformitat amb les condicions imposades pel Consell en data 30 de juny de 1921.

—Aprovar el pressupost reformat del projecte de camí veïnal de Fortià a la carretera de Besalú a Roses, d'import, el de contracta, 68.538'39 ptes., o sia d'un augment sobre el primitiu de 27.306'97 ptes., al qual ha de contribuir l'Estat amb la quantitat de 5.280 ptes.; comunicant-se aquest acord als Municipis interessats, a fi que abonin en total la suma de 3.500 ptes., i anunciant-se tot seguit la subhasta del camí, aprovant, a aquest efecte, els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir-la.

—Aprovar el projecte de camí veïnal de la carretera de Sant Jordi a Medinyà a la de Ventalló a Banyoles per Viladesens, el pressupost de contracte del qual és de 187.059'35 ptes.; trametent-se dos exemplars del susdit projecte a l'Estat, als efectes de la corresponent subvenció.

—Vist l'ofici de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, recordant-ne un altre tramès en 4 de juny de 1918, en el qual proposava que a fi de facilitar la construcció del camí veïnal d'Esterrí a Salardú, s'invités l'Ajuntament d'Isil a cedir a la Mancomunitat els drets i obligacions que adquirí aquell en el primer Concurs de

subvencions i bestretes, atès que en l'expedient no figura l'esmentat ofici, i que el fet de ser inclòs en el pla-selecció el camí susdit fa oportuna la gestió que s'hi proposa, realitzar les gestions necessàries per arribar a un conveni amb el Municipi d'Isil, a fi que concedeixi a la Mancomunitat tots els drets i obligacions que es dedueixen de la R. O. d'aprovació del projecte de la carretera d'Esterrí a Salardú pel Pla de Beret, secció d'Esterrí a Alòs; i gestionar, a l'ensens, de la Direcció general d'Obres públiques, l'aprovació del dit conveni, en virtut del qual la Mancomunitat substituirà a l'Ajuntament d'Isil per a tots els efectes de la construcció del camí.

—Aprovar els plecs de condicions particulars i econòmiques per a la celebració de la subhasta de les obres del camí veïnal de Molins de Rey a Vallvidrera, el pressupost revisat de contracte de les quals és de 567.001'28 pessetes; havent esguard que al seu expedient hi figura la comunicació de la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona, traslladant la R. O. aprovatòria del susdit projecte.

—Traslladar al contractista de les obres del camí veïnal d'Almatret a Mayals, la R. O. de data 4 de juliol d'enguany, en virtut de la qual no s'escau sol·licitar la revisió de preus per a les obres ja rebudes definitivament, cas en el qual es troba el camí referit.

—Aprovar el pressupost reformat del camí veïnal de Borges Blanques a Cervià, tros primer, el de contracte del qual és de 113.067 ptes., representant un augment sobre el primitiu de 52.529'33 ptes.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Aprovar els dos expedients de revisió següents i llurs certificacions addicionals:

Contracta de les obres de construcció del Pont de Molins a Les Escanles, la certificació addicional de la qual importa 10.905'22 ptes., a càrrec de la Mancomunitat.

Contracta de les obres del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa, a la del Bruch a Manresa, per Marganell, tros primer, les certificacions addicionals de la qual importen 74.054'78 ptes., essent de 18.513'70 pessetes la part de l'Estat, i de 55.541'08 ptes. la part de la Mancomunitat.

—Aprovar els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques per a l'anunci de la subhasta de les obres següents:

Carretera d'Amposta a Vinallop, tros tercer.

Carretera de la de Pla de Cabra a Sarreal a la de Valls a Igualada, i travessia de Pla de Cabra.

Camí veïnal de Sant Pere Salavina a Calaf.

— Aprovar el pressupost de despeses per la presa de dades de camp per a l'estudi de la travessia de l'Argilaga (Secuita) en la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, que importa 333'10 ptes., a lliurar a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— Designar el Diputat D. Domènec Patjó per assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres del camí veïnal de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs, en terme d'Horta, per Valldaura, tros primer.

— Designar el Diputat D. Salvador Palau per assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres de fàbrica del tram desviat del camí veïnal de Vilanova a Arbós.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos llurs i acordant els lliuraments respectius:

Construcció de guardacossos per a defensa del trànsit públic del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per un import de 1,859'60, 1,811'16 i 1,950'64, segons divisió en pressupostos parcials.

Construcció de dos murs del camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril, per un import de 1,939'38, 1,947'41, 1,979'64 i 1,253'48 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

— Aprovar el pressupost de despeses probables que ocasionarà l'informe del reformat de preus del camí veïnal de Santa Maria de Seva al Brull, que importa 120 ptes., a lliurar.

— Ordenar la Secció de Caixa que ingressi la quantitat de 474'61 ptes., import del romanent de la liquidació de les obres de construcció del camí de Bagur a la Platja d'Aiguablava.

— Lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la quantitat de 8,000 ptes., a justificar, per atendre les despeses que ocasionarà la continuació de les obres del pont entre el Bruch del Mig i de Baix amb el de la Parròquia.

— Aprovar el projecte reformat del pont sobre el riu Noguera Ribagorçana a Corsà, pel pressupost de 52,419'01 pessetes, les quals, sumades amb les despeses que han ocasionat les obres de fàbrica i fonaments del pont, 10,502'13 ptes., fetes pel sistema d'administració, dona un pressupost de 67,954'85 ptes.; trametent-se un exemplar del projecte reformat a l'Estat, a fi que en el cas de merèixer la seva aprovació acordi contribuir a les despeses de construcció del pont amb la quantitat de pessetes 44,518'40, o sia amb un augment sobre la subvenció primitiva de 21,580'43 ptes., i comunicar a l'Alcalde d'Ager que ha estat tramès a la Jefatura d'Obres públiques el projecte reformat del pont de Corsà perquè, d'ésser aprovat, pugui anunciar-se la subhasta.

— Comunicar al contractista del camí veïnal de Santa Linya a la carretera de Balaguer a la frontera, que, en virtut de la R. O. de 29 de març de 1920, en la qual es diu que careixen del dret de revisió les contractes rebudes definitivament, no s'escau procedir a la revisió de preus de les obres del camí suara esmentat.

— Aprovar les següents revisions i llurs certificacions addicionals:

La del camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, les certificacions addicionals de la qual importen 56,439'92 ptes., corres-

ponent a l'Estat 14,109'98 ptes., i a la Mancomunitat 42,329'94 ptes.

La del camí veïnal de Gornal a la carretera de Sant Sadurní de Noya a Sant Jaume dels Domenys, tros tercer, la certificació addicional de la qual suma 20,001'81 pessetes, corresponent abonar-ne a l'Estat 5,000'45 ptes., i a la Mancomunitat 15,001'36.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

Notícies i documents

OBRES EN SUBHASTA O EN CONSTRUCCIÓ

D'Espunyola a Puigreig per Casseres, tros primer.

De Castellbisbal a l'estació del ferrocarril.

De Sant Esteve Sesrovires a la carretera de Capellades a Martorell.

De Begues a Olesa de Bonesvalls.

Pont sobre el Llobregat, en el camí de Barcelona, per Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Creu de Calafell, en Viladecans.

De Montmany a El Figueró.

De Viver a Navàs, tros segon.

Pont sobre el Llobregat per unir Sant Vicens de Castell amb la carretera d'Esparraguera a Manresa.

De Solsona a l'Hostal del Boix.

De Solsona a Sant Llorenç dels Morunys.

De Sant Llorenç dels Morunys a Llinas.

De Sant Feliu de Buxalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari.

De Vilanovs a la carretera de Balaguer a la frontera.

Pont sobre el Segre a Vernet.

Pont d'enllaç del Bruch del Mig i el de la Parròquia.

Pont sobre la riera de Biure.

Pont sobre el torrent de «Can Jané», en terme de Sant Adrià de Besòs.

De la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles, en direcció a Bertí, per la part alta de Sant Martí de Centelles i parròquia de Sant Miquel Sespèrres.

Pont sobre el barranc del Convent en el camí de Pobla de Segur a Pont de Suert.

De Calella a Orsavinya.

D'Oix a Castellfollit de la Roca.

De la carretera de Vich a Olot a Tavertet, per Santa Maria de Corcó, tros primer.

De Centelles a la barriada de Sant Antoni.

De Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt.

— Projectes aprovats per la Mancomunitat, que no es poden treure a subhasta per manca d'aprovació de l'Estat o per defecte de compromisos municipals:

D'Olzinelles a Sant Celoni, pont sobre el Tordera, de Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa i de Seva al Brull, falta aprovació per l'Estat del reformat.

D'Ullastrell al camí d'Olesa a Martorell, amb pont sobre la riera de Morral.

De Sant Pere Pescador a Armentera, falta aprovació per l'Estat del reformat.

Pont sobre la riera de Villers, en el camí de Bordils a Madremanya, falta cessió de terrenys.

De la carretera de Sant Jordi a Medinyà a la de Ventalló a Banyoles per Viladassens.

De Santa Maria de Meyà a la carretera de Vilanova de Meyà a Alentorn, i de Noves a Guils, tros primer, falta aprovació per l'Estat del reformat.

Pont de Rialp, falten compromisos Municipi.

De Borges a Cervià, falta aprovació reformat.

De Malgrat a Blanes, falta compromís.

— Obres que són a punt de subhasta, a menys que en el moment d'anar-les a anunciar resulti que els municipis interessats deguin a la Mancomunitat:

De Molins de Rey a Vallvidrera.
De Sant Pere Salavina a Calaf.
De la carretera de Pla de Cabra a Sarreal.
D'Amposta a Vinallop, tros tercer.
De Manresa a Calaf per Fonollosa, tros segon.
De Fortià a la carretera de Besalú a Roses.

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'acte de recepció de la pedra partida per a la conservació del ferm dels kms. 1 a 3 de la carretera de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot.

— Aprovar la liquidació dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Mongat a Tiana, de la qual en resulta un romanent de 2,916'14 ptes. a favor del contractista.

— Aprovar el pressupost de despeses probables que ocasionarà l'informe i compulsa de documents de la liquidació de les obres del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer, que importa 165 ptes., a lliurar a favor del Pagador segon de la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Espolla que no hi ha cap inconvenient, per part de la Mancomunitat, en percebre el valor dels 120 metres cúbics que li adeuda per no haver-ho proveït degudament en el camí de Figueres a Espolla, en dos terminis, i, a l'ensens, que havent-se produït una rebaixa, en adjudicar els treballs serà més reduïda la quantitat que haurà d'abonar, determinant-se aquesta en fer la liquidació.

— Designar els següents senyors Diputats per a assistir als reconeixements i, si s'escau, recepcions úniques, de les vies que es detallen:

D. Joan Camprubí, dels treballs de proveïment de pedra partida per al camí veïnal de Sant Andreu de Llavaneres a la carretera de Madrid a França.

D. Santiago de Riba, dels treballs de proveïment de pedra partida per al camí de Caldes de Montbui a Sant Celoni, kms. 7 a 13.

D. Francesc X. Flaquer, dels treballs de proveïment de pedra partida per al camí de Sant Feliu de Codines a Centelles, kms. 16 a 20.

D. Manuel Puigrefagut, dels treballs de proveïment de pedra partida per al camí de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot, kms. 4 i 5.

— Lliurar les quantitats següents, a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per continuar les obres que es realitzen per administració:

5,000 ptes. per a treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Bordils a Madremanya.

2,000 ptes. per als treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan.

10,000 ptes. per als treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació del camí de Canyamars a Dosrius.

6,000 ptes. per als treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació de l'afermat de la carretera de Moyà a Calaf, per Súrria, kms. 44 a 58.

3,000 ptes. per als treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, kms. 1 a 5.

1,999 ptes. per als treballs de reparació del camí de bast de la corba d'Aguiló, a Ager, per Corsà i Serra del Mousetch, a la Vall del Ribagorçana.

2,000 ptes. per a les obres de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pels sistemes d'administració els treballs que es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, i acordant lliurament a favor del Pagador segon de l'esmentada Secció:

Construcció de dos murs i treballs complementaris del camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril, per un import de 1,979'33, 1,915'48 i 1,987'31 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels kms. 6 a 10 del qm. 5 del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa, per un import de 1,995'55 ptes., kms. 1 a 5 del qm. 6, per un import de 1,993'41 ptes.; i kms. 6 a 10 del mateix qm. 6, per un import de 1,991'27 ptes.

Eixamplament de la corba d'entrada al Pont de la Bruixa i reparació de la capa superficial dels kms. 1 a 5 del qm. 1 del camí veïnal de Monjos a Castellví de la Marca, per un import de 1,902'96 ptes.; kms. 5 a 10 del qm. 1, per un import de 1,878'12 ptes.; kms. 1 a 3 del qm. 2, per un import de 1,871'64 ptes.; kms. 4 a 8 del mateix qm. 2, per un import de 1,863 ptes.; i kms. 8 a 10, també del qm. 2, per un import de 1,857'60 ptes.

Afermat i rectificació del desmunt en corbes tanques de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pels imports de 1,963'50, 1,999'20, 1,963'50, 1,963'50, 1,999'20, 1,981'35, 1,947'75, 1,995, 1,995 i 598'50 ptes., segons les divisions del pressupost.

Inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, kms. 1 a 5 del qm. 19, per un import de 1,992'04 ptes.; kms. 6 a 10 del mateix qm. 19, per un import de 1,998 pessetes, i kms. 1 a 5 del qm. 20, per un import de 1,986'12 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels kms. 8 a 10 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat i camí d'Ullastrell, per uns imports de 1,990'20 i 1,579'20 ptes.

Sanejament i consolidació de l'hm. 10 del qm. 23 de la carretera de Gràcia a Manresa, per uns imports de 1,999'20 i 1,968'75 ptes.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels kms. 20 a 28 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,984'85 i 1,992'34 ptes.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Lliurar les quantitats següents, a justificar, a favor de l'esmentat Pagador segon de la Secció tècnica:

6,980'38 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a la reparació de l'afermat del camí veïnal de Sardanyola a Montcada per Ripoll.

2,992'90 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a la reparació de l'afermat del camí de Barcelona a Prat de Llobregat.

1,012'22 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a la reparació de l'afermat de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola.

7,000 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a la reconstrucció de l'afermat del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, i acordant els lliuraments respectius:

Eixamplament de la corba d'entrada del Pont de la Bruixa i reparació de la capa superficial del ferm dels kms. 5 a 10 del qm. 2 del camí veïnal de Monjos a Castellví de la Marca, per un import de 1,875'96 ptes.; kms. 1 a 7

del qm. 3, per un import de 1,900'80 ptes., i hms. 7 a 10 del mateix qm. 3, per un import de 1,879'20 ptes.

Construcció de murs en la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, per un import de 1,273'30 i 1,326'80 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Proveïment de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm de la carretera d'Esparraguera a Manresa, per un import de 1,951'68, 1,926 i 1,296'84 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels hms. 1 a 4 del qm. 1 del camí de Taradell a l'estació de Balanya, per un import de 1,756'13 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del qm. 1 de la carretera de Vich, per Roda, a entroncar amb la de Vich a Olot, per un import de 1,984'50 ptes.; hms. 4 a 5 del mateix qm. 1, per un import de 1,960'88 ptes.; qms. 1 i 2, per un import de 1,780'80 ptes.; qms. 2 i 3, per un import de 1,726'20 ptes.; qms. 3 i 4, per un import de 1,947'75 ptes.; qms. 4 i 5, per un import de 1,828'05 ptes.; i qm. 5, per un import de 1,899'45 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels hms. 1 i 2 del qm. 15 de la carretera de Masnou a Granollers, per un import de 1,964'52 ptes.; hms. 9 i 10 del qm. 14, per un import de 1,966'32 ptes.; hms. 7 i 8 del mateix qm. 14, per un import de 1,968'48 ptes.; hms. 6 i 7 del qm. 14, per un import de 1,970'64 ptes.; hms. 4 i 5, per un import de 1,972'80 ptes.; hms. 2 i 3, per un import de 1,974'96 ptes.; i qms. 11 a 17, per un import de 1,955'20, 1,953'07, 1,950'91, 1,948'75 i 1,946'59 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels hms. 1 a 3 del qm. 1 de la carretera de Vich al limit amb Girona en direcció a Sant Hilari, per un import de 1,945'12 ptes., i hms. 4 a 6, per un import de 1,464'75 ptes.

Proveïment de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels qms. 9 a 19 de la carretera d'Ulldecona a Alcanar, per uns imports de 1,883'70, 1,944'60, 1,859'55, 1,940'40, 1,401'75 i 1,659 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Millorament de l'afermat i rectificació del desmunt a les corbes tancades de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, per un import de 1,980'72, 1,992'60, 1,561'87, 1,602'04, 1,984'50, i 1,794'71 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Autoritzar que siguin lliurades a favor de D. Pau Avelló les quantitats de 1,581'54 i 1,784'82 ptes., les quals corresponen a les sumes que retenia la Mancomunitat del romanent que existia a favor de D. Roc Savall, dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm dels qms. 1 a 9 de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell; comunicant-ho així al jutjat de 1.ª Instància i Instrucció del districte de la Concepció, en contestació al seu ofici de data 12 del mes que som.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Aprovar el pressupost reformat i addicional de l'empedrat del pont sobre el riu Ter, en el qm. 4 del camí de Manllén a La Gleba (Masies de Sant Hipòlit), que importa 1,809'02 ptes.

Vist l'ofici del Govern civil de la província de Girona, aprovant el projecte de substitució del baden del camí veïnal de Bordils a Madremanya per creuar la riera de Vilars, per un grup de dos pontons de 6 metres de llum cada un i autoritzant per a aplicar la llei d'expropiació forçosa per a l'adquisició dels terrenys necessaris; atès que és a l'Ajuntament a qui escau l'obligació de posar a disposició de la Mancomunitat els terrenys necessaris per a construir l'esmentat grup de pontons, comunicar a l'Ajuntament de Madremanya que havent

estat aprovat pel Govern civil de la província de Girona el repetit projecte, cal que trameti l'expropiació de terrenys, enviant al susdit Govern civil la relació nominal dels propietaris, a fi que comenci a incoar-se l'expedient oportú.

Exposades a la consideració del Consell, per l'Enginyer-director Sr. Turell, les dificultats amb què se segueix topant per atendre amb la rapidesa i perfecció que cal la reparació i millorament dels afermats de les carreteres i camins mancomunals, a conseqüència de l'escàs nombre de màquines trepitjadores de gran tonatge amb què compta, en relació amb el quilometratge de la xarxa per al servei del seu càrrec, dificultats que no veu possibilitat de remeiar per no haver reeixit les gestions practicades prop de la Maquinista Terrestre i Marítima d'aquesta ciutat, per tal d'avançar el termini compromès per a l'entrega de les tres màquines de vapor de 15 tones de pes, al preu de 66,750 ptes. cadascuna, a tenor de l'adjudicació acordada el dia 15 de març últim. En vista de la qual cosa, i hagut esment de l'oferta molt aventajosa pel preu demanat per la casa Metzger, S. A., de Barcelona, d'una màquina trepitjadora amb motor de gasolina, de 15 tones de pes, tipus «Kaelble», autoritzar el referit Enginyer-director per adquirir la dita màquina, prèviament les proves a què hi hagi lloc, pel preu màxim de 50,000 ptes., mitjançant la remesa de l'aparell i els seus accessoris, dintre el termini d'un mes, i, així mateix, i amb iguals condicions, d'un carro-regadora automòbil, de 2,000 litres, motor Daimler de 25 HP., pel preu màxim de 10,000 ptes., com aparell auxiliar necessari per a l'execució dels treballs.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos llurs i acordant els lliuraments respectius:

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels qms. 20 a 28 de la carretera de Gràcia a Manresa, per uns imports de 1,990'20, 1,936'70 i 1,977'36 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Eixamplament de la corba d'entrada al pont de la Bruixa i reparació de la capa superficial per a l'arranjament del ferm dels hms. 1 a 5 del qm. 1 del camí veïnal de Monjos a Castellví de la Marca, per un import de 1,814'40 ptes.; hms. 5 a 10 del mateix qm. 1, per un import de 1,817'64 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 2, per un import de 1,823'04 ptes.; hms. 5 a 10 del mateix qm. 2, per un import de 1,815'48 ptes.; i hms. 1 a 5 del qm. 3, per un import de 1,819'80 ptes.

Adquisició, per fonaments i per a la capa superficial, de pedra en gros per a l'arranjament del ferm del hm. 1 del qm. 1 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per un import de 1,899'78 ptes.; hms. 1 i 2 del qm. 1, per un import de 1,918'08 ptes.; hm. 2 del qm. 1, per un import de 1,901'88 ptes.; hms. 2 i 3, per un import de 1,915'92 ptes.; i hm. 3, per un import de 1,908'36 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm dels hms. 1 i 2 del qm. 3 del camí de Palafrugell a Calella, per un import de 1,954'80 ptes.

Aprovar els següents projectes i els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques que han de regir llur subhastes, amb acord d'anunciar-les tot seguit:

Proveïment de pedra menudellada a la carretera del qm. 452, hm. 8 de la de Madrid a França a Serós, per un pressupost de contracte de 67,054'20 ptes.

Proveïment de pedra menudellada a la carretera de l'estació de Bellpuig al qm. 52, hm. 2 de la d'Artesa de Segre a Montblanch, per un pressupost de contracte de 141,804'87 ptes.

Proveïment de pedra en la carretera de Borges Blan-

ques a Bellpuig, per un pressupost de contracte de 21.953'03 ptes., i a la carretera de Reus a Almoher, per Castellvell, per un pressupost de contracte de 15.294'96 pessetes.

— Aprovar la revisió i certificació addicional del proveïment de pedra menudellada, inclosa llur inversió en recàrrecs als camins de Terrassa a Talamanca, qms. 1 a 9, amb ramal a Matadepera i de Sabadell a Matadepera, important la certificació addicional la quantitat de 6.355'07 ptes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1922.)

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar la següent quantitat, a justificar, a favor del pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

1.990 ptes. per als treballs de reparació del camí de bast de la corba d'Agulló, a Ager, per Corsà i Serra del Montsech, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al peó Cosme Guix i Casals la jubilació que sol·licita, i que, essent de vint-i-nou a trenta anys el període de temps que ha exercit el seu càrrec, li correspon percebre, de conformitat amb la base tercera de les que reglen per a l'organització del servei de conservació ordinària de carreteres i camins de la Diputació de Barcelona i la setena de les de la Mancomunitat, el 6'8 de l'últim haver (3 ptes. diàries), o sien 2'34 ptes., d'acord amb l'escala gradual a què fa referència l'art. 46 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Designar el senyor Conseller de Carreteres, camins i ponts, D. Agustí Riera, perquè, junt amb el senyor Enginyer-director d'aquell Servei, D. Frederic Turell, examini els expedients dels sol·licitants que han pres part en el concurs per a la provisió de les places vacants d'En-

ginyer, Sobrestants i Ajudants del repetit Servei tècnic i facin en son dia al Consell la proposta resolutòria del concurs.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per cedir el tren de sondeig a la Comissaria de l'Exposició de Barcelona, mitjançant el compliment de les condicions que fixi el senyor Enginyer-director de l'esmentada Secció, i en el ben entès que les despeses que s'ocasionin amb el trasllat del sudit tren aniran a càrrec de la referida Comissaria; comunicant-se aquest acord al senyor Comissari de l'Exposició de Barcelona, a fi que designi un delegat amb el qual es puguin concretar tots els extrems necessaris del seu compliment.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1922.)

Aprovar la revisió i certificació addicional de construcció d'una caseta doble per a peons en el km. 15 del camí veïnal de Terrassa a Talamanca, la certificació addicional de la qual suma 5.209'83 ptes.

(Sessió de dia 23 d'agost de 1922.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar al Jutjat de 1.ª Instància del districte de l'Audiència, Secretaria de D. Josep M.ª Florensa, que la Mancomunitat renuncia a pendre part en la causa per danys a l'automòbil n.º 2630 de la seva propietat, però que es reserva el dret de reclamar la indemnització dels perjudicis que se li han ocasionat, assabentant-se a l'ensiem a dit Jutjat quin és l'estat actual de l'automòbil, que l'import total de les despeses de reparació ascendeix a 189 ptes., qui va fer la reparació i el nom i adreça del xofer que el conduïa quan es produí l'accident.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el notari D. Eladi Crehnet per atorgar l'escriptura d'adquisició de l'Hospital de Santa Maria de Lleyda.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afillament de la nena òrfena Maria Bonet i Ventura, de tretze anys

d'edat, asilada a la Casa de Misericòrdia, als esposos D. Antoni Cassimira i D.ª Maria Bach, veïns de Campdevànol (Girona), mitjançant la condició que en fer-se càrrec de la nena dipositin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'afillada; el de l'exposita Carolina Ribas, de vuit anys d'edat, asilada a la Casa de Misericòrdia, als esposos D. Maure Beneito i D.ª Lliberata Llecha, veïns de Barcelona, mitjançant la condició que en fer-se càrrec de la nena dipositin la quantitat de 500 pessetes en concepte de dot, i el de l'exposat Casimir Serral i Planas, d'onze anys d'edat, asilat a la Casa de Misericòrdia, als esposos D. Joaquim Tulsà i D.ª Remei Rigau,

veïns de La Sellera, amb la condició de disposar la quantitat de 250 ptes., en concepte de dot de l'afiliat, en fer-se càrrec del nen; havent de constar aquests afilaments en escriptura pública, o en acte o document privat, segons sia més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la referida Junta de Govern, amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Aprovar les següents nòmimes relatives a les estades causades en els Manicomis de Sant Boy de Llobregat pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de juny darrer:

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa un total de 26,578'05 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa un total de pessetes 24,357'65.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleyda (Secció d'homes), que importa un total de pessetes 4,492'85.

La de les dementes naturals o veïnes de la província de Lleyda, que importa un total 4,417'70 ptes.

Disposar que s'expedeixin els oportuns lliuraments per les dites quantitats, a favor, per ço que respecta la Secció d'homes, del Rvnd. Pare Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que fa referència a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. Mare Sor Josepa Marturet i Richarte, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 70 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se els acords corresponents als respectius interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals, en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar, també, la relació dels dementes compresos en la base 1.ª del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata de Reus i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat establiment frenopàtic durant el mes de juny últim, important la quantitat de 5,900 ptes., a lliurar amb càrrec a la mateixa part. 70 del Pressupost corrent, a favor de l'Administrador del referit establiment, D. Nicolau Gausset, seguint els tràmits indicats en l'acord anterior.

— Aprovar la relació dels dementes asilats en el mateix Institut Pere Mata de Reus a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de juny propassat, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 11,998'80 ptes., amb la deducció de 167'25 ptes. que satisfan les famílies alienats per a ajudar a llur sosteniment, quedant, en conseqüència, reduït l'import de la dita relació a la quantitat de 11,731'25 ptes. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que, en son dia, haurà d'efectuar-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

— A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, adoptar els següents acords:

1.ª Nomenar D. Bernabé Martí i Bofarull Administrador dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Junta de Govern de Tarragona, amb obligació de prestar servei de Secretari de l'esmentada Junta, per un termini de dos mesos, a comptar del dia 24 de juliol propassat, i amb caràcter interí, assenyalant-se-li el sou de 4,000 ptes. anuals, a càrrec de la part. 2 del pressupost especial d'aquells Establiments de Beneficència.

2.ª Encomanar a la Junta de Govern que procuri deixar enllestit, dintre l'expressat termini de dos mesos, el concurs o oposició i subsegüent nomenament de la persona que hagi d'ocupar el referit càrrec amb caràcter de plantilla, proposant al Consell Permanent el sistema de provisió de la vacant i les bases per a celebrar el petit concurs o oposició amb tota la urgència possible.

3.ª Comunicar aquests acords a la Junta de Govern de referència, perquè els participi a l'interessat i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Remetre a l'Institut de Rehabilitació de Mutilats, que funciona sota el Patronat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, les comunicacions dels Ajuntaments de Pinell de Bray i Palafrugell, i de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona i de Girona, que fan relació de mutilats existents en els Establiments benèfics del seu respectiu càrrec i en els susdits pobles, per tal que el Cos mèdic adscrit a l'Institut de Rehabilitació pugui examinar els casos presentats i proposar la resolució o tràmit que consideri pertinent, remetent-se, també, igualment, i amb el mateix objecte, la sol·licitud presentada per D. Cristòfol Aresté, demanant l'auxili de la Mancomunitat per trobar-se en un cas de mutilació.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

De conformitat amb el dictamen del Cap de la Secció primera, amb el vist i plau del Conseller de Beneficència i Sanitat, aprovar el compte presentat per D. Josep Monzon, Secretari de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Lleyda, per despeses amb motiu de la seva estada a Barcelona, relacionada amb les oposicions a la plaça de Metge operador de l'Hospital de Lleyda, que importa en total 165'20 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent.

— A proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller de Beneficència, concedir, a partir del dia 1.º de setembre propvenint, la jubilació demanada per D. Àngel Montull i Cabrera, Cap de Negociat de Comptaduria de la Casa de Caritat de Barcelona, amb els 7 dècims i 8 centèsims del sou de 8,000 ptes. que en l'actualitat percep, o sia amb la pensió anual de 6,240 ptes.; comunicant-se aquest acord a l'interessat, per conducte de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, i al Departament d'Intervenció, als efectes corresponents.

— Vista la instància formulada per D. Francesc Salvat i Banús, Professor de Música, jubilat, de la Casa de Beneficència de Tarragona, pregant li sia millorada la pensió que percep en l'actualitat; atès que l'assenyalament de la pensió que hagi de fruir un empleat jubilat no és cosa que es pugui modificar discrecionalment, sinó que s'ajusta a determinades regles, havent-se aplicat degudament les pertinents al cas quan es va acordar la jubilació del reclamant, a proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller de Beneficència, desestimar l'esmentada petició.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1922.)

A proposta del Conseller de Finances, aprovar els comptes presentats pel senyor President de la Junta de Govern i per l'Interventor dels Establiments de Beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona, respectivament, pertanyents a l'exercici econòmic de 1921-22.

— Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'una comunicació de la Ponència nomenada per la Junta de Beneficència de la Mancomunitat, en la qual expliquen la tasca realitzada fins al present amb motiu de l'estudi de la possible unificació de compres, acordant-se que, a l'ensens que li testimonia la seva satisfacció, el Consell l'encoratja a dur a terme aquells treballs que han de servir en son dia de fonament dels acords que calgui prendre.

— Donar-se per enterat de l'estat demostratiu del moviment de la Caixa d'Estalvis dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat en el mes de juliol darrer.

— Completant l'acord del dia 22 de juny últim, en

virtut del qual es disposa l'organització i implantació del Servei central estadístic de Beneficència; atesa la necessitat d'ampliar el referit Servei estadístic a la part pedagògica dels Establiments benèfics, i tenint en compte l'informe del senyor Interventor general, autoritzar la Presidència perquè, a proposta del senyor Conseller de Beneficència i Sanitat, pugui fer el nomenament del personal encarregat del Servei d'Abastiments i Estadístiques, en els seus diferents aspectes.

— Pendre els següents acords:

1.ª Admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes alienats Amàlia Masferrer i Pericot, Ignàsia Soler i Ros, Maria Asparó i Torrents, Joan Prat i Rucarols, Lluís Pérez i Pujadas, Ricard Artigas i Planas, Josep M.ª Torres i Valentí, Rosa Novell i Vidal, Arnau Riera i Soler, Concepció Barceló i Donadua, Lúcia Serrat i Serrat, Maria Solà i Mas, Rafael Elias i Ribas, Joaquim Alejo i Batlle, Carme Samon i Fortuny, Modesta Guillaumes i Piferrer, Josepa Ferrer i Bataller, Josep Brunet i Vilà, Joan Mullera i Gou, Gran Albert i Vila, Pere Bosch i Verdú, Climent Barris i Riera, Pere Carós i Samada, Rosa Sallés i Busquets, Francesc Riera i Gubau, Anna Bosch i Soler, Baldri Masó i Sistac, Enrie Vila i Ciòcia, Josep Marc i Verga i Miquel Falgàs i Santaló, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ser naturals o veïns d'alguna població de les comarques gironines, i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

2.ª Admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, però auxiliant les famílies dels malalts amb les quantitats que per cada cas s'esmenten, els presumptes alienats: Joan Plana i Oriol, la família del qual abonarà 0'25 pessetes diàries; Concepció Bordes i Portell, la família de la qual abonarà 1'50 ptes. diàries; Ignasi Campi i Forcada, la família del qual abonarà en concepte d'estades 1'50 pessetes, més 1 pesseta diària com a plus per a millora d'alimentació; Joan Terrats i Manyach, la família del qual abonarà 1'50 ptes. diàries; Pere Llanta i Güell, la família del qual abonarà la quantitat líquida que resulti del que produeixin els béns del malalt. En els expedients corresponents, ultra els requisits necessaris en aquests casos, ha estat demostrat, com calia, que els dements són naturals o veïns d'alguna població de les comarques gironines, i justificat que la seva situació econòmica i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los, si bé no pot qualificar-se de benestant, consent el sacrifici econòmic a què vénen obligades les respectives famílies.

3.ª Restar enterat de l'admissió en el Manicomi de Salt de Domènec Valda i Virto, el qual, per ésser natural de la província de Saragossa, serà sostingut a càrrec d'aquella Diputació.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1922.)

PERSONAL

Notícies i documents

Per una errada de compaginació es deixà de publicar en el número anterior, en l'acord referent a la provisió de la plaça d'Oficial de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, els següents articles del programa pel qual han de regir-se les oposicions a la plaça esmentada:

16. — Subhastes. — Quan són necessàries per a l'adquisició de queviures, efectes i robes.

17. — Condicions i manera de celebrar-se les subhastes.

18. — Impostos per a l'Estat, segons sia l'objecte de la subhasta.

19. — Conveniència del concurs públic, quan no és necessària la subhasta.

20. — Noció i estructura dels pressupostos provincials i dels de la Mancomunitat de Catalunya. — Llurs classes. — Autoritats i funcionaris que intervenen en llur execució i liquidació.

21. — Rebuts, cartes de pagament, lliuraments, nòmines i arqueig. — Llurs requisits i redacció. — Disposicions referents a timbre de l'Estat, impost de Drets reals i d'utilitats, que han de tenir-se en compte.

22. — Demés de l'Administració pel que es refereix a la Hisenda, respecte a impostos sobre pagaments, utilitats i contribució industrial.

23. — Llibres principals necessaris per a l'administració. — Idem auxiliars. — Recaptació de cabals. — Pagament de despeses. — Manera de rendir comptes i justificar-los.

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEYDA

Sessió del dia 12 d'agost de 1922. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal D. Josep M.ª Vicens, prenent-se els següents acords:

Autoritzar l'adquisició de material de pintura per un total de 255 ptes., i trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat, per a la seva aprovació, un pressupost d'obres d'apariament de l'escala de la Casa de la Misericòrdia, que importa 3,206'25 ptes.

Admetre a la Casa de la Maternitat als orfes Úrsula i Joan Ribera i Calendras, veïns de Josa de Cadí, i concedir una pensió d'alimentament pel seu germanet Josep.

Admetre a la mateixa Casa de la Maternitat al nen Jaume Barril i Bernaus, veí d'Almenar.

Concedir la pensió d'alimentament demanada per Josep Broles i Samarra, de Doncell, per un dels seus fills bessons, i la sol·licitada per Ermengol Solé i Sort, veí de Solsona, per un dels seus fills bessons.

Admetre a la Casa de la Misericòrdia als esposos Francesc Herbera i Josa i Maria Teresa Inglès i Juanós, de Lleyda.

Aprovar els comptes dels queviures i combustibles adquirits durant el mes de juliol per l'abastiment dels Asils, que importen 10,601'01 ptes. els de la Casa de la Misericòrdia, 6,032'10 els de la Casa de la Maternitat i 3,905'20 els de l'Hospital.

Sessió del 26 d'agost de 1922. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal D. Josep M.ª Vicens, prenent-se els següents acords:

Admetre en torn, a la Casa de la Maternitat, a les orfenes Manuela i Camila Anastasio i Aubach, de Castellnou de Seana; a les nenes Carme Benvinguda i Joana Gran i Forn, de Puigvert d'Agramunt, i a la nena orfena Maria Bassas i Alcalà, de Lleyda.

Concedir les pensions d'alimentament demanades per Felicià Peregrort i Fierro, de Barruera, i Ramon Roca i Balcells, veí d'Esplugu Calva, per atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Concedir el permís per a casar-se a Engràcia Gregoria, núm. 4,961 del registre de la Maternitat.

Aprovar les relacions de queviures, combustible i material de tallers per al mes de setembre, que importen,

les de la Casa de la Misericòrdia, 10,563'26 ptes.; les de la Casa de la Maternitat, 5,582'65, i les de l'Hospital, 4,013'60 ptes.

Aprovar un compte de 250 ptes. pel trasllat de tres bojos al Manicomi de Sant Boy.

Aprovar les següents factures: De la tipografia de la Casa de Caritat de Girona, per valor de 45 ptes.; de D.ª Carme Inglès, per segells, per valor de 100; de don Hipòlit Bielsa, per sucre, per valor de 26'70; de D. Francesc Castellví, per valor de 60, i de D. Josep Plana, per material d'escola, per valor de 10 ptes.

Concedir una gratificació de 200 ptes. a la mecanògrafa de Secretaria Teresa Montalà, com a premi pels bons serveis que presta.

Aprovar una factura d'Elisabet Ribera, de 125 ptes., i una altra de Joan Balasch, de 26, per material d'obres.

Aprovar el compte de l'Administrador de la Fillola de Sort, de 225'50 ptes., per despeses de trasllat de tres expositos a la Casa de Maternitat.

MEMÒRIA

SOBRE UN VIATGE D'ESTUDI A FRANÇA, BÈLGICA I ITÀLIA, QUE PRESENTA AL CONSELL PERMANENT DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA EL DR. D. SALVADOR VIVES, METGE-DIRECTOR DEL MANICOMI DE SALT, RELATIVA A L'ASSISTÈNCIA FAMILIAR DELS ALIENATS A AQUELLS PAÏSOS, I NOTICIA SOBRE ALGUNES INSTITUCIONS I SERVEIS DE PSIQUIATRIA EN ELS MATEIXOS

(Continuació)

III

L'assistència familiar a Itàlia: Les Colònies annexes al Manicomi de Sant Llàtzer, a Reggio-Emília i a l'Hospital provincial de Bolonya, a Imola

L'assistència homo-familiar: inconvenients de la mateixa.

— Adopció de l'assistència hetero-familiar. — Organització i règim de les Colònies annexes al Manicomi de Sant Llàtzer i a l'Hospital provincial de Bolonya: nombre de malalts assistits.

A Itàlia l'assistència familiar dels alienats hi és practicada en les seves dues formes: homo-familiar i hetero-familiar.

D'una estadística feta pel Prof. Tamburini, en 1898, resulta que en aquella data 1,417 alienats, o sia el 4 per 100 del nombre total de psicòpates hospitalitzats a Itàlia, eren assistits en llars pròpies famílies mitjançant un subsidi proporcionat per les Diputacions provincials o les Obres pïes.

La col·locació de malalts en custòdia domèstica amb subsidi, data de molt de temps a la regió toscana, on aquest mode d'assistència és adoptat, àdhuc per a alienats que no han estat tractats en un manicomi, com així succeeix en la província de Florència. En aquesta província, les famílies que tenen un dels seus individus alienats i que es consideren amb dret a un subsidi, presenten el malalt a la Direcció del Manicomi provincial, acompanyat de l'oportú certificat mèdic. El Director visita el malalt, i si creu que aquest, atenent a què no ofereix reaccions perilloses, pot ésser assistit a domicili, lliura un certificat, en virtut del qual la província abona una pensió mensual que varia, segons els casos, entre un mínim de 5 lires i un màxim de 30 lires.

Concedit el subsidi, la Direcció del Manicomi es desinteressa del malalt i no en té ja cap més notícia.

L'Administració provincial continua abonant la pensió mensual fins que el malalt mor, o bé ingressa en el manicomi per exigir-ho així el seu estat, a menys que s'esdevingui alguna circumstància extraordinària que cridi l'atenció de la Diputació i determini la cessació del subsidi. La mateixa cosa succeeix quan l'assistència familiar és practicada després que el malalt ha estat prèviament tractat en un manicomi i, esdevingut crònic i pacífic, és confiat amb un subsidi a la pròpia família.

Organitzada així sumàriament l'assistència familiar, aquesta manca no sols del control dels metges del manicomi que han autoritzat la concessió del subsidi, sinó també de la vigilància de les autoritats governativa i sanitària legals: per aquests motius, diu el Prof. Tamburini, el règim no ha produït cap benefici als malalts i sols ha donat lloc a deplorables abusos i a escandaloses especulacions.

Millor organitzat i més adaptat als seus fins és el sistema instituit en el Manicomi de Reggio-Emília, en 1903, pel Prof. Tamburini. Els malalts assistits en el manicomi de Sant Llàtzer i reconeguts crònics, incurables i pacífics són proposats, previ acord entre la Direcció i la família, a la Diputació provincial per un subsidi, que actualment és de 30 lires mensuals. Així que el malalt surt del manicomi és remesa a la persona de la família que assumeix la responsabilitat de la custòdia una llibreta-talonari que serveix per al cobrament de la pensió. Per l'abonament de cada mensualitat, l'Administració provincial exigeix que el taló corresponent sia visat per l'Alcalde de la localitat, pel Metge de la família i pel Director del Manicomi, els quals manifesten que el malalt és assistit en bones condicions i que la família que el guarda continua mereixent tota la confiança. El Director del Manicomi de Reggio exigeix per visar el taló que els malalts li sien acompanyats amb certa freqüència, i en certs casos, àdhuc els visita en llur domicili. En agost de 1920, quan nosaltres visitàrem el Manicomi, el nombre de malalts així assistits en règim homo-familiar era de 56.

Malgrat l'esmentat règim de control que dona certament algunes garanties a l'assistència homo-familiar adoptada a Reggio, el mateix Prof. Tamburini que la implantà reconeix en ella inconvenients semblants als que ofereix la custòdia familiar no vigilada.

Un dels inconvenients principals, diu l'esmentat alienista, consisteix en la manca d'una directa i eficaç intervenció del Director del Manicomi en la selecció de les famílies. No podent aquestes ser escollides pel Director, car el malalt ha de tornar sempre a la seva pròpia família, s'escau sovint que hom ha de posar l'alienat que surt del manicomi dins un ambient moral i material molt diferent i àdhuc a voltes oposat al que li convindria. A més, essent els malalts escampats per les distintes localitats de la província, no és possible que el Director del Manicomi exerceixi un control seguit i eficaç sobre els cuidados que se'ls presta; i així ha succeït que hi han hagut malalts que han estat objecte de mals tractes, que en certs casos s'ha comprovat que del subsidi el malalt no en beneficiava res, sinó que se'n gaudia exclusivament la família, i que en altres la pensió servia solament per entretenir en l'alienat algun vici, el d'emgriagar-se, per exemple. Semblants abusos han obligat en alguns casos a treure el malalt de la pròpia família i confiar-lo a una família estranya, tan cert és, afegeix el Prof. Tamburini, que l'assistència homo-familiar, aventajosa i aconsellable en els malalts millorats i convalescents, s'ofereix plena d'esculls en els malalts crònics, que constitueixen la gran majoria dels alienats confiats a la custòdia domèstica amb subsidi.

Després del que s'ha esmentat, hom no pot sorprendre's que el Director del Manicomi provincial de Florèn-

cia afirmada en 1903 que l'assistència homo-familiar tal com era realitzada era un règim que havia de condemnar-se en absolut, per tal com era un règim de caràcter estrictament utilitari, que prescindint de la bona assistència mirava solament a una miop i primària economia.

Es comprèn, doncs, que allà on s'ha volgut tenir en compte els interessos del malalt, l'assistència homo-familiar hagi restat estacionària, o hagi disminuït, com ha succeït a Reggio-Emília, malgrat que aquí els inconvenients fossin temperats pel control establert.

L'assistència hetero-familiar fou introduïda a Itàlia pel Prof. Tamburini.

Aquest alienista, després de visitar les Colònies familiars belgues de Ghèel i Lierneux en 1897, proposà l'adopció del sistema per als malalts del Manicomi de Sant Llàtzer, del qual ell era llavors Metge-director. L'experiència es començà amb 7 malalts. Donant el règim hetero-familiar resultats satisfactoris, la Colònia anexa al Manicomi de Reggio anà desenrotllant-se progressivament; en 1919 hi havien 80 malalts: 15 homes i 65 dones en assistència hetero-familiar.

Un experiment semblant al realitzat a Reggio-Emília ha estat fet al Manicomi provincial de Lucca pel Dr. Cristiani. Durant els tres primers anys han estat confiats a l'assistència hetero-familiar 31 alienats d'ambdós sexes.

Bons resultats han estat també obtinguts pel Professor G. Ferrari amb malalts del manicomi dit Hospital provincial de Bolonya, a Imola, on han estat confiats uns 25 malalts a famílies custodis.

En aquesta memòria parlarem solament de les Colònies anexas al Manicomi de Reggio-Emília i al Manicomi de Bolonya, les úniques que hem visitat a Itàlia.

Per tenir un règim i organització semblant les descriurem conjuntament, remarcant sols alguna de les petites diferències que en elles s'observa.

Una de les característiques essencials d'aquestes Colònies és que en elles es procura, sobretot a Reggio-Emília, la col·locació dels malalts en localitats properes al Manicomi, de faiso tal, que la Colònia familiar ve a ésser així com un annex de l'asil a què està adscrita i des del qual és regida i governada.

La selecció dels malalts és sempre molt acurada. En llur majoria són escollits entre els dementes crònics, pacífics i endreçats; beneficien, però, també de l'assistència familiar alguns malalts de psicosis periòdica atenuada, algun cas de deliri crònic tranquil de persecució, alguns casos d'epilèpsia i histerisme, preferentment del sexe femení. Quant a l'edat, bé que es prefereixen els malalts d'edat un poc avançada, també han estat col·locats en règim familiar homes i dones joves.

Per regla general es confien 2 malalts, sempre del mateix sexe, a cada família, amb la qual cosa, a la vegada que s'assegura un major avantatge econòmic a les famílies custodis i, com a conseqüència, un millor tractament dels malalts, s'aconsegueix també una més fàcil adaptació al nou medi, mercès al bon companyonatge que s'estableix entre l'un i l'altre malalt. Amb aquest fi hom posa sempre un tracte particular en escollir els malalts que han de viure junts, per tal que l'harmonia i el bon acord regnin entre ells.

El Reglament relatiu a l'assistència dels alienats en règim familiar disposa que les famílies que desitgin acollir malalts han de demanar-ho al Prefecte de la província, mitjançant sol·licitud signada pel cap de la família en la qual s'han de fer constar les indicacions necessàries, referents a la situació de la casa que habita la família, capacitat, nombre i disposició de les habitacions, dependències i terrenys anexas, etc.

La sol·licitud ha de presentar-se acompanyada dels documents següents: a) Declaració de l'estat de la família, expressant els membres que la componen i llur

professió; b) Certificat de moralitat i bones costums de tota la família, lliurat per l'Alcalde; c) Certificat mèdic de salubritat de la casa i especialment de les habitacions destinades als alienats; d) Certificat d'aptitud a cuidar alienats del cap de la família o d'un dels seus membres, per haver seguit un curs especial d'infermers de manicomi, o bé un certificat que demostrï que el cap de família o un dels seus membres ha exercit la professió d'infermer en un establiment d'alienats; e) Una declaració favorable del Metge del Manicomi a la Colònia familiar del qual ha de pertànyer la família del sol·licitant.

Davant d'aquests documents, i prèvies les informacions que es consideren oportunes, el Prefecte concedeix la inscripció en el registre de famílies facultades per assistir alienats a casa llur.

Les famílies escollides per la custòdia dels malalts són, mercès a les condicions que s'exigeixen, les d'infermers o infermeres de manicomi o bé les d'altres persones que estan o han estat relacionades amb l'establiment. Així, a la vegada que es tracta amb famílies ben conegudes, s'elimina tot temor o desconfiança per la convivència amb alienats i les naturals aprensions pels canvis eventuals que en l'estat dels mateixos puguin observar-se. A més, escollides d'aquesta manera, les famílies tenen amb la Direcció del Manicomi, ultra el vincle econòmic i moral contret, un nexa ideal per la solidaritat que creen les relacions abans establertes i ben sovint encara persistent.

Com ja hem esmentat es procura triar les famílies que viuen a poca distància del Manicomi, sobretot a Reggio, a l'objecte de poder realitzar una inspecció seguida. El Dr. Giacchi ens digué que a Reggio s'era esdevingut que algunes famílies desitjoses d'estatjar alienats i que residien lluny de l'establiment havien canviat de domicili i s'havien traslladat a pobles veïns al Manicomi per poder ser admeses com a custodis.

Abans de remetre els malalts, s'examinen escrupolosament les condicions higièniques de la casa, i especialment de les habitacions destinades als pensionistes, procurant sempre que hi hagi la necessària cubicació i aeració i les indispensables condicions de decència.

Es prescriuen també als custodis les degudes normes per l'alimentació del malalt, que no pot ser mai inferior a la que es dóna en el Manicomi, i ha de correspondre al menjar corrent i sa dels obrers i pàgesos de la comarca. No s'oblida tampoc d'explicar-los minuciosament totes les oportunes prescripcions d'ordre terapèutic, físic i moral.

El cap de la família custodi firma, en rebre el malalt, una declaració de responsabilitat de la seva vigilància, assistència i custòdia.

La roba d'ús personal de l'alienat és proporcionada pel Manicomi, que en certs casos forneix també el llit i roba anexa. Tots els objectes remesos al custodi es consignen en una llibreta especial per a cada malalt, on es registren també les visites fetes als pensionistes i tots els controls realitzats. En dita llibreta figura també el Reglament de la Colònia.

La vigilància mèdica es fa amb assiduitat. Un Metge-primari del Manicomi (Metge-en-Cap d'una Secció), habitualment el que ocupa el càrrec de Vice-director, visita els malalts en llur domicili al menys una vegada al mes, i signa en la llibreta del malalt, consignant les observacions que creu convenientes sobre el seu estat i tractament. Naturalment, els malalts poden sempre que volen anar al Manicomi a parlar amb el Metge; a més, es procura que assisteixin a les festes i distraccions que en dies senyalats tenen lloc a l'establiment. Ultra això, el custodi ve obligat cada primer de mes a acompanyar els seus malalts al Manicomi, on són objecte d'una escrupulosa visita mèdica.

La família que assisteix alienats està obligada a

avisar immediatament al Metge del Manicomi quan observa algun canvi o novetat en l'estat físic o mental d'aquells. Si s'esdevé una malaltia intercurrent, la cura d'aquesta es fa baix la direcció del Metge-primari, ajudat pel metge que la família té aconduït, i àdhuc les receptes d'aquest, visades pel Metge del Manicomi, són despatxades gratuïtament a la farmàcia de l'establiment.

Està absolutament prohibit que els custodis usin mitjans de contenció amb els malalts que tenen confiats.

El custodi ha de procurar que el malalt, dintre els límits de la seva capacitat i de les seves forces, i atenent sempre els consells del Metge, s'entretengui en alguna ocupació, preferentment en el treball agrícola. Al treball del malalt ha de correspondre el custodi amb una remuneració en metàl·lic o en espècies, que serà regulada, d'acord amb el Metge, per la importància del treball furnit. La mateixa norma haurà d'observar-se quan el malalt treballi per compte d'un tercer. Les remuneracions són registrades en la llibreta corresponent al malalt.

En el cas de mals tractes o de negligència greu, el malalt és immediatament retirat de la família, i aquesta esborrada de la llista de famílies custodi.

El Metge-primari és qui arranja totes les diferències que es produeixen entre els malalts mateixos o entre aquests i els custodis. Si sorgeix l'antipatia entre dos malalts allotjats en la mateixa casa, o bé entre aquells i el custodi, sense que el malvoler d'aquest hi entri per res i si sols el caprici de l'alienat, llavors es canvia aquest de casa, prèvia l'autorització del Director.

Quan el malalt, de pacífic que era, esdevé violent o bé presenta reaccions incompatibles amb el règim familiar, el Metge-primari, d'acord amb el Director, decideix el seu reingrés immediat en el Manicomi, del qual, pels efectes legals, era encara com si no n'hagués sortit.

La Colònia de l'Hospital Provincial de Bolonya, confiada al Dr. Zuccari, constava, quan la vàrem visitar, de 20 malalts. És digne d'esmentar que a l'Hospital provincial de Bolonya el règim familiar s'ha adoptat no

sols com a pensionat per a malalts crònics i inocus, sinó també com un mitjà de tractament per accelerar i completar certes convalescències que en un Manicomi resten estacionàries, i com un període de prova necessari en alguns casos per operar la transició de la vida reglamentada del Manicomi a la vida lliure de família.

La Colònia familiar de Reggio-Emília, confiada al Dr. Giacchi, Vice-director de l'establiment, constava, a 1.º d'agost de 1920, de 72 malalts: 15 homes i 57 dones.

La quantitat abonada als custodis és de 3'30 lires per dia i per malalt; abans de la guerra era de 1'25 lires.

Com hem ja dit abans, en 1919 foren 80 els malalts col·locats en règim hetero-familiar, els quals ocasionaren una despesa total de 97,702'50 lires.

(No acaba.)

Restem reconeguts i agraïts al Professor Guicciardi, Director del Manicomi de Sant Llàtzer; al Dr. Giacchi, Vice-director del mateix establiment, i al Dr. Zuccari, Metge de l'Hospital provincial de Bolonya, per les facilitats que ens han donat en la visita de les Colònies que acabem de descriure i per les dades que ens han proporcionat sobre l' règim i funcionament.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta del Tribunal nomenat per a judicar el concurs amb oposició supletòria, convocat per a proveir la plaça d'Auxiliar facultatiu de la Lluita Antipalúdica del Servei de Sanitat, nomenar, en propietat, el Dr. D. Pere Domingo i Sanjuan, per al dit càrrec, amb el sou de 3,000 ptes. anuals i amb subjecció a les condicions establertes en les bases del concurs.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Hisenda, sol·licitar del Ministeri d'Hisenda, mitjançant la corresponent instància, que dicti una disposició per la qual s'ordeni l'ingrés, en les caixes de les Diputacions i de la Mancomunitat, de l'import de les multes que s'imposin per infracció del Reglament de Policia i conservació de carreteres, en les que tenen caràcter provincial, bé ordenant que es liquidi llur import i s'entregui a les Diputacions o a la Mancomunitat, bé autoritzant a aquestes per a crear un paper de multes amb el que es fes el pagament de les que s'imposin per aquest motiu.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1922.)

Procedir a la prossecució de l'expedient incoat contra el que fou Pagador d'Obres públiques, D. Josep Clivillé, per tal de determinar i declarar les responsabilitats que del dit expedient resultin; encomanant-se la seva ins-

trucció al Conseller Sr. Riera, i comunicant-se als hereus o successors del referit Sr. Clivillé perquè, dintre el termini de quinze dies, puguin fer en ell les al·legacions que estimin convenient, i, mentre no es dicti resolució definitiva, retenir a les resultes de l'esmentat expedient la fiança constituïda pel Sr. Clivillé en garantia de les responsabilitats del seu càrrec, i procedir en la forma que correspongui en les diligències judicials instruïdes.

— Pendre esment d'una comunicació del senyor Interventor general, donant compte que han estat realitzades les operacions necessàries perquè la Junta de Museus de Barcelona pogués completar la quantitat de 200,000 pessetes necessària per a la constitució del dipòsit per a l'adquisició dels terns de Sant Valeri i Sant Vicens i d'un tapís flamenc del segle XV, venut a un particular pel Capítol Catedral de Lleyda, estenent-se un lliurament de 99,000 ptes. a favor de l'esmentada Junta de Museus, amb càrrec al cap. 12, «Operacions fora de Pressupost», art. 2.º, «Operacions de crèdit», i anotant com a ingressos a realitzar la mateixa quantitat de 99,000 pessetes,

que ha de satisfer la susdita Junta de Museus, amb aplicació al cap. 11, «Operacions fora de Pressupost», art. 5.º, «Reintegrants».

(Sessió del dia 30 d'agost de 1922)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la relació de les obligacions posades en circulació de l'emprèstid de 60.000.000 de pesetes, durant el mes de juliol del corrent any.

— Pendre esment dels títols posats en circulació dintre el corrent exercici, en número de 3.960, amb un producte líquid total de 1.389.568'50 ptes.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1921-22 1922-23.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1922.)